

شهردار قم:

فضاسازی شهری باید بازتاب
فرهنگ ایرانی اسلامی
و تاریخ غنی قم باشد

اعتماد مدیران شهری کشور
به پیام جوادیان و انتخاب به عنوان
نفر اول در کمیته سیما و منظر کشور

N A R V A N

نشریه آموزشی، علمی و خبری
سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم

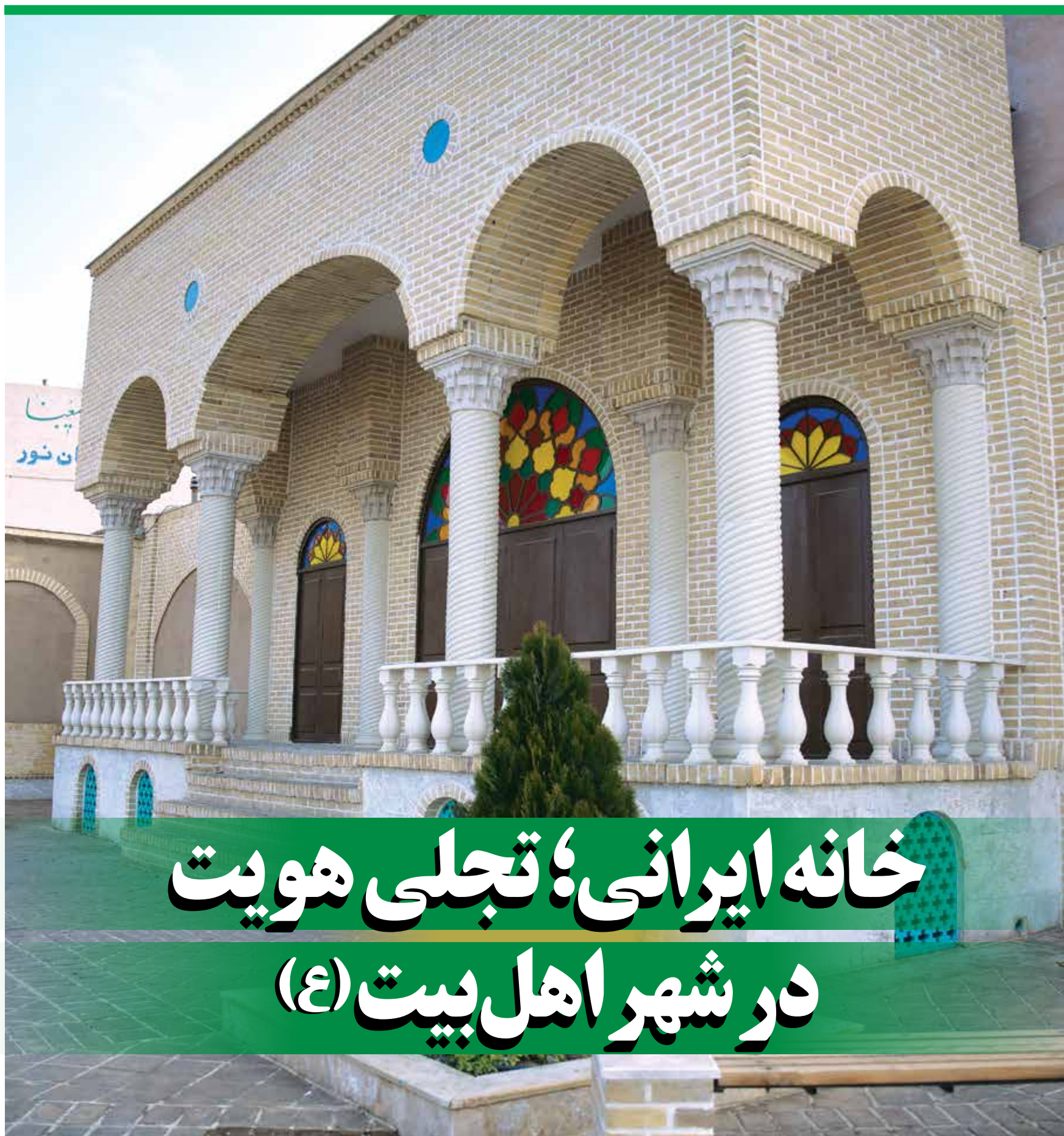
• دی ماه ۱۴۰۴ • NARVAN. No.24 •

نمایند ولی فقیه و امام جمعه اردبیل:
برخی شهرها نظیر قم با همت بالا
در حوزه فضای سبز بسیار خوب
عمل کرده‌اند

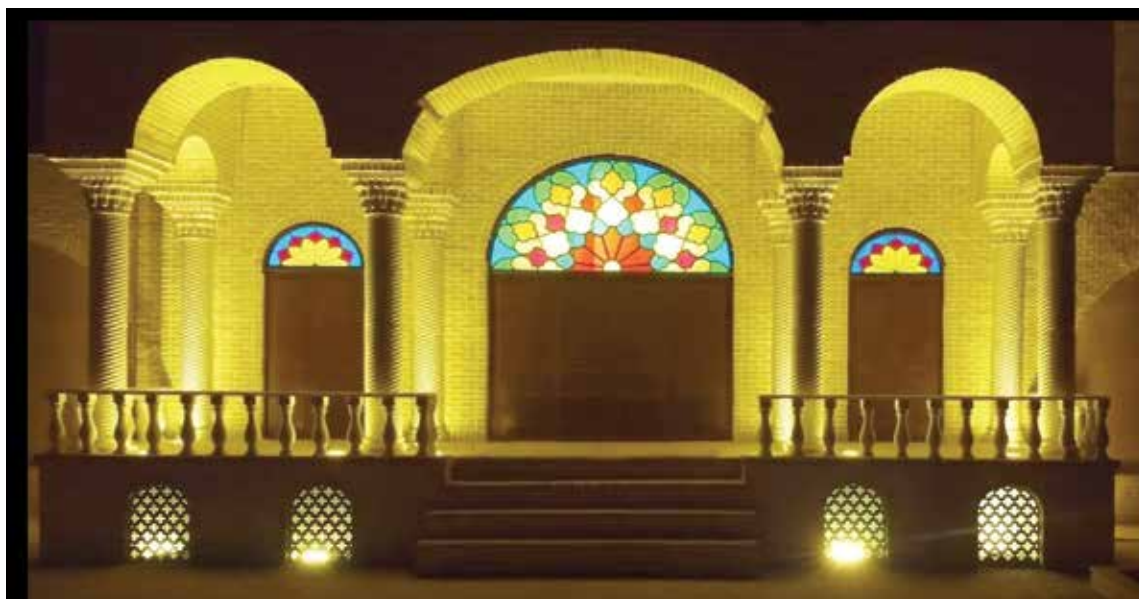
رویداد شهروندی

پاییز هزار رنگ؛

روایتی نواز زیبایی‌های شهر قم

**خانه اهرانی؛ تجلی هویت
در شهر اهل بیت (ع)**

خانه ایرانی؛ تجلی هویت در شهر اهل بیت (ع)

اسلامی» نهفته است. وظایف مدیریت شهری در سیما و منظر شهری مدیریت شهری، تنها متولی ساخت خیابان و پارک نیست؛ بلکه مسئول آرامش روانی و زیبایی بصری جامعه نیز هست. سیما و منظر شهری، زبان خاموش شهر است؛ زبانی که بدون کلام، فرهنگ و شخصیت مردم را بازتاب می‌دهد. در این حوزه، مدیریت شهری قم طی سال‌های اخیر رویکردی فرهنگی و هویتی را در پیش گرفته است. از بازآفرینی جداره‌های شهری گرفته تا طراحی میادین و فضاهای سبز، تلاش شده تا اصول زیبایی‌شناسی ایرانی در قالبی نوین زنده شود. خانه ایرانی نمونه‌ای از این سیاست موفق است؛ پروژه‌ای که نشان داد سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری قم فراتر از وظیفه فنی، نگاه هنری و فرهنگی به شهر دارد. چنین اقداماتی علاوه بر ارتقای کیفیت محیطی، به افزایش حس تعلق شهروندان کمک می‌کند. وقتی شهروند، چهره شهر را آشنا و ریشه‌دار می‌بیند، احساس امنیت و آرامش بیشتری پیدا می‌کند. این همان معنایی است که در روانشناسی محیط از آن به عنوان «آرام‌سازی فضای بصری» یاد می‌شود.

نمونه‌های خارجی مشابه

در بسیاری از کشورهای جهان، به‌ویژه در شرق آسیا و خاورمیانه، احیای معماری بومی به یکی از محورهای اصلی توسعه شهری تبدیل شده است. در کوالالامپور، پروژه‌هایی با الهام از معماری اسلامی - مالایی طراحی شده‌اند تا میان سنت و مدرنیته تعادل برقرار شود. در دبی، محله‌ی تاریخی «الفهیدی» بازسازی و با کاربری‌های فرهنگی جدید زنده شده است. در ژاپن، طراحان شهری با حفظ الگوهای سنتی چوبی و حیاط‌های داخلی، فضاهایی آرام و مینیمال برای مکت و شامل شهروندان ایجاد کرده‌اند. این کشورها دریافته‌اند که پیوند با گذشته، نه مانع پیشرفت، بلکه پشتوانه‌ای برای پایداری فرهنگی است. پروژه خانه ایرانی نیز در همین مسیر گام برمی‌دارد؛ الگویی بومی برای بازتعریف فضاهای شهری در ایران معاصر. این پروژه نشان می‌دهد که قم می‌تواند پیشگام احیای هویت معماری ایرانی در شهرهای مذهبی کشور باشد.

بی‌وقفه جریان دارد. خیابان‌ها و میادین شهر، غالباً به مسیرهایی صرف برای عبور و تردد تبدیل شده‌اند و فرصتی برای تامل، سکوت و اندیشیدن باقی نگذاشته‌اند. در چنین فضایی، ایجاد نقاط مکت شهری ضرورتی انکارناپذیر است؛ فضاهایی که نه الزاماً وسیع و پرهزینه، بلکه الهام‌بخش و آرامش‌بخش باشند. خانه ایرانی یکی از همین نقاط است؛ مکانی برای توقف کوتاه، اما عمیق. در این پروژه، طراحی جداره‌ها با استفاده از قوس‌های نیم‌دایره، آجرکاری سنتی و پنجره‌های ارسی رنگین، فضایی شاعرانه و خاطره‌انگیز پدید آورده است. رهگذران در این مکان، تنها عابری در مسیر نیستند، بلکه ناظر و مخاطب زیبایی‌اند؛ زیبایی‌ای که ریشه در هویت ایرانی دارد و در دل زندگی مدرن معنا می‌یابد. چنین فضاهایی، در واقع درمانی‌اند برای خستگی بصری و آشفتگی ذهنی شهروندان. شهری که فاقد فضاهای تامل و توقف است، دیر یا زود به محیطی خسته‌کننده و بی‌روح بدل می‌شود. مدیریت شهری قم با اجرای خانه ایرانی، گامی مهم در جهت بازگرداندن «نفس» به کالبد شهر برداشته است.

حفظ هویت ایرانی - اسلامی در معماری شهری یکی از چالش‌های بزرگ شهرهای امروز ایران، گسست میان معماری سنتی و نیازهای زندگی معاصر است. بسیاری از فضاهای شهری فاقد روح و پیوند فرهنگی‌اند و صرفاً به کالبدهایی از بتن و شیشه تبدیل شده‌اند. در حالی که معماری ایرانی - اسلامی، در ذات خود ترکیبی از حکمت، نظم، زیبایی و معنویت است. از حیاط‌های مرکزی و آب‌نماهای آرام گرفته تا مقرنس‌ها و ارسی‌های رنگین، هر عنصر در این معماری، پیامی دارد؛ پیام آرامش، وحدت، و نزدیکی به خداوند. پروژه خانه ایرانی با الهام از همین مفاهیم طراحی شده است. استفاده از آجرکاری سنتی با بندکشی ظریف، قوس‌های ایرانی، ستون‌های مقرنس‌دار و کف‌پوش آجری، یادآور خانه‌های تاریخی مرکز ایران است. در این پروژه، سنت نه در قالبی موزه‌ای بلکه در گفت‌وگو با نیازهای روز بازآفرینی شده است. این تلفیق هوشمندانه نشان می‌دهد که می‌توان هم‌زمان به هویت بومی وفادار ماند و پاسخگوی نیازهای جامعه معاصر بود؛ درست همان هدفی که در ذات مفهوم «تمدن نوین

شهر قم، از دیرباز نه تنها مرکز دینی و علمی جهان تشیع، بلکه نماد آرمان‌شهر اسلامی در ایران معاصر بوده است. این شهر مقدس که در دامان حرم کریمه اهل بیت (س) می‌درخشد، همواره مأمن اندیشه، معنویت و هویت دینی بوده و اکنون بیش از هر زمان دیگر، نیازمند تجلی این هویت در کالبد شهری خود است. در جهانی که سیمای شهرها هر روز بیش از پیش زیر نفوذ معماری بی‌ریشه و بی‌هویت مدرن قرار می‌گیرد، قم باید در قامت «شهر تمدنی اهل بیت» ظاهر شود؛ شهری که در آن، هر دیوار و گذرگاه، بازگوکننده‌ی فرهنگ، تاریخ و باور مردم باشد. تحقق چنین آرمانی، بدون توجه به سیما و منظر شهری و نقش آن در آرامش روانی و هویتی شهروندان ممکن نیست. در همین راستا، پروژه‌هایی همچون خانه ایرانی در تقاطع عماریاسر و بلوار معلم، نمونه‌ای درخشان از تلاش مدیریت شهری قم برای بازآفرینی هویت و ایجاد فضاهایی برای تامل و مکت در زندگی پرشتاب امروز است؛ تلاشی که می‌تواند سرآغاز جریانی فرهنگی و تمدنی در سیمای این شهر مقدس باشد.

قم؛ شهر تمدنی اهل بیت (ع)

قم از قرن‌ها پیش، جایگاه خود را به عنوان یکی از ارکان تمدن شیعی تثبیت کرده است. حضور حوزه علمیه، مراجع تقلید، زائران بین‌المللی و نهادهای فرهنگی، این شهر را به مرکز تپنده تفکر اسلامی در جهان تبدیل کرده است. اما قم تنها با اندیشه و باور زنده نمی‌ماند؛ این اندیشه باید در چهره شهر نیز جاری باشد. سیمای شهری قم باید بازتاب‌دهنده همان آرامش، معنویت و شکوهی باشد که در آموزه‌های اهل بیت (ع) ریشه دارد. شهری که در آن، معماری، رنگ، نور و فرم، همه در خدمت معنا باشند. بنابراین، مدیریت شهری قم وظیفه دارد در طراحی فضاهای عمومی، از الگوهای اصیل ایرانی - اسلامی بهره گیرد تا روح شهر با هویت آن در هماهنگی کامل باشد. خانه ایرانی، نمونه‌ای از تحقق همین رویکرد است؛ بنایی که در عین سادگی، عظمت و آرامش را در ذهن رهگذران تداعی می‌کند.

فضاهای بصری برای تامل و مکت شهروندان زندگی امروز شهروندان، در شتاب و هیاهوی

سرمقاله

محمد جواد مختاری
سردبیر

خانه ایرانی؛ نقطه آغاز یک مسیر

خانه ایرانی تنها یک سازه نیست، بلکه نماد یک نگاه است؛ نگاهی که شهر را موجودی زنده می‌بیند و باور دارد هر آجر و هر قوس، باید حامل معنا باشد. این پروژه به شهر قم یادآوری می‌کند که می‌توان با استفاده از مصالح ساده و مفاهیم غنی، فضایی خلق کرد که در آن سنت و مدرنیته دست در دست هم دهند. استقبال گسترده شهروندان از این فضا نشان داد که مردم همچنان با زیبایی ایرانی و حس آرامش آن پیوندی عمیق دارند. هدف از چنین پروژه‌هایی، ایجاد فضاهایی فرهنگی، تاریخی و در عین حال زنده برای زندگی امروز است. این نگرش اگر در مقیاس گسترده‌تری ادامه یابد، می‌تواند چهره قم را به عنوان «شهر تمدنی اهل بیت» تثبیت کند. چرا که قم شایسته آن است که نه تنها در محتوا، بلکه در ظاهر نیز، مظهر تمدن اسلامی باشد. مدیریت شهری قم در اجرای پروژه خانه ایرانی، گامی ارزشمند و فرهنگی برداشته است؛ اما این تنها آغاز راه است. شهر امروز، به ده‌ها «خانه ایرانی» دیگر نیاز دارد؛ فضاهایی که در آنها، روح ایرانی در کنار آسایش مدرن تنفس کند. ایجاد جداره‌های الهام‌گرفته از معماری سنتی، طراحی گذرگاه‌های آرامش، بازآفرینی بافت‌های قدیمی و نورپردازی شاعرانه در شب، همگی می‌توانند گام‌هایی در مسیر تحقق این هدف باشند. جامعه قم و نخبگان فرهنگی باید از مدیریت شهری بخواهند که این مسیر را ادامه دهد و پروژه‌های مشابه را در نقاط مختلف شهر گسترش دهد. این مطالبه، مطالبه‌ای فرهنگی و تمدنی است؛ چرا که سیما و منظر شهری، آیینه هویت مردم است و قم، بیش از هر شهر دیگر، باید آینه‌ای از ایمان، زیبایی و آرامش باشد. خانه ایرانی امروز نشانه‌ای از بازگشت به ریشه‌هاست؛ پیامی روشن از دل شهر قم که می‌گوید: می‌توان مدرن بود، اما اصیل ماند. سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم خود را متعهد به احیای هویت ایرانی - اسلامی در چهره شهر می‌داند. خانه ایرانی تنها آغاز این مسیر است و تلاش خواهیم کرد در نقاط مختلف شهر، فضاهای مشابهی برای مکت، تامل و آرامش شهروندان ایجاد کنیم.

قم باید به الگوی یک شهر اسلامی تبدیل شود

رئیس جامعه مدرسین ضمن تأکید بر لزوم اصلاح و بهبود مبلمان شهری قم گفت: انتظار مردم از شهرداری، عمران و آبادانی شهر است. هر کسی که وارد شهر قم می‌شود باید شهر قم را به عنوان الگوی یک شهر اسلامی ببیند. فرامرز عظیمی شهردار قم و معاونین به همراه فرهاد زرگری مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی، ضمن حضور در دفتر جامعه مدرسین با آیت الله سیدهاشم حسینی بوشهری دیدار کردند. آیت الله حسینی بوشهری برنامه‌های شهرداری را امیدوارکننده توصیف کرد و ابراز داشت: امیدواریم با همدلی و همراهی، اهدافی را که مد نظر دارید پیاده سازی کنید. وی اظهار داشت: شرایط شهر قم، اقتضات خاصی دارد، چراکه اینجا حرم اهل بیت(ع) است و هر چه در اینجا خدمت کنید، خدمت به اهل بیت(ع) محسوب می‌شود. رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ضمن تأکید بر لزوم اصلاح و بهبود مبلمان شهری قم بیان داشت: انتظار مردم از شهرداری، عمران و آبادانی شهر است. هر کسی که وارد شهر قم می‌شود باید شهر قم را به عنوان الگوی یک شهر اسلامی ببیند. وی با اشاره به گران شدن نرخ حمل و نقل شهری ابراز کرد: شهرداری باید حمل و نقل عمومی را بیش از پیش توسعه دهد و امکانات لازم برای رفت و آمد مردم به خصوص به حرم حضرت معصومه(س) را فراهم نماید، چرا که این کار از یک سو ارائه

خدمات به مردم محسوب می‌شود و از سوی دیگر یک حرکت فرهنگی است. امام جمعه قم ضمن تقدیر از رویکرد فرهنگی شهردار قم افزود: امکانات و نشاط معنوی در بوستان‌ها و سطح شهر باید تقویت شود تا خانواده‌های مذهبی هم بتوانند همراه فرزندان‌شان از اینگونه محیط‌ها استفاده کنند. وی با اشاره به ظهور برخی ناهنجاری‌های فرهنگی در سطح شهر قم تصریح کرد: باید تسهیلاتی جهت آرامش روحی و روانی مردم فراهم شود و از ناهنجاریها کاسته شود. نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری ضمن تأکید بر ضرورت جلب رضایت مردم خاطر نشان کرد: سعی کنید در قبال

خدمتی که به مردم ارائه می‌شود عوارض دریافت گردد. نباید آن‌چنان عوارض دریافتی را افزایش دهیم که موجب نارضایتی در جامعه شود. سعی کنید همراهی مردم را داشته باشید. وی با بیان اینکه در مراجعات مردمی باید رضایت عموم در نظر گرفته شود، ادامه داد: شهرداری باید وضعیت اقتصادی افراد را در نظر بگیرد. نباید قانونی وضع شود که افراد دچار مشکل شوند. استاد حوزه علمیه قم با اشاره به لزوم همدلی و همراهی میان شورای شهر، شهرداری و دیگر مسئولین استان ابراز داشت: این‌شاءالله با حضور و صبوری شهردار محترم، هم‌افزایی لازم ایجاد شود.

استاندار قم؛

همکاری شهرداری برای بهبود منظر شهری و زیباسازی قم نقش مهمی در جذب گردشگر دارد

استاندار قم، با تأکید بر لزوم تحول در نگاه توسعه گردشگری استان گفت: کشورهای موفق در حوزه گردشگری هر سال تحولات جدیدی را رقم می‌زنند؛ قم نیز باید با تکیه بر ظرفیت‌های فرهنگی، مذهبی و طبیعی خود و با اجرای سند جامع گردشگری استان مسیر جدیدی از رشد و رونق را شروع کند. استاندار قم، از آغاز مراحل تهیه سند گردشگری قم خبر داد و بیان کرد: قم به برکت وجود حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه(س) همواره مقصد ثابت زائران و گردشگران داخلی و خارجی بوده و امروز وظیفه ماست که با برنامه‌ریزی دقیق، خدمتگزار شایسته‌ای برای زائران و مسافران این شهر مقدس باشیم. او با اشاره

به جایگاه ویژه قم در گردشگری مذهبی افزود: قم استانی است که همیشه مسافر خود را دارد؛ حتی در دوران رکود اقتصادی، استان قم کم‌ترین میزان کاهش گردشگر را تجربه کرده است؛ برکت حضور حضرت معصومه(س) موجب شده است، سالانه میلیون‌ها زائر داخلی و خارجی به قم سفر کنند و این نعمت بزرگی برای استان و کشور است. بهنام‌جو افزود: در کنار پروژه احداث فرودگاه، توسعه خطوط ریلی و حمل‌ونقل جاده‌ای، ساخت چندین هتل پنج‌ستاره و بازآفرینی بافت تاریخی اطراف آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه(س) از دیگر برنامه‌های در دست اجراست و تسهیلات ویژه‌ای برای سرمایه‌گذاران گردشگری در سفر رئیس‌جمهور به استان مصوب شد که در حال پیگیری است. او ادامه داد: نمایشگاه دائمی صنایع دستی و سنگ‌های قیمتی،

احیای بافت تاریخی، طرح‌های بوم‌گردی و ایجاد رویدادهای فرهنگی و هنری در تقویم سالانه استان از دیگر محورهای توسعه گردشگری قم خواهد بود و همکاری شهرداری برای بهبود منظر شهری و زیباسازی قم نقش مهمی در جذب گردشگر دارد. بهنام‌جو تصریح کرد: هدف ما افزایش متوسط اقامت زائران از چند ساعت به حداقل دو روز است تا ضمن تقویت نشاط شهری، درآمد مردم استان نیز افزایش یابد. او گفت: قم استانی است که از ۱۱۰ کشور جهان دانشجوی و زائر دارد و این ظرفیت بی‌نظیر باید با برنامه‌ریزی دقیق به فرصت اقتصادی تبدیل شود؛ هدف ما علاوه بر افزایش ورود گردشگر، ارتقای درآمد مردم استان است که این امر تنها با همکاری و مشارکت فعالان و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی محقق خواهد شد.

فضاسازی شهری باید بازتاب فرهنگ ایرانی اسلامی و تاریخ غنی قم باشد

شهردار قم گفت: فضاسازی شهری صرفاً به زیبایی بصری محدود نیست، بلکه باید بازتاب‌دهنده فرهنگ ایرانی اسلامی، تاریخ کهن و جایگاه دینی قم باشد تا هم شهروندان و هم زائران پیوندی عمیق‌تر با شهر احساس کنند. فرامرز عظیمی شهردار قم، در گفت‌وگو با خبرنگار نشریه «نارون» با تأکید بر جایگاه ویژه قم در جهان اسلام اظهار کرد: «قم تنها یک شهر زیارتی نیست، بلکه به‌عنوان مرکز فرهنگی، دینی و معنوی، نقشی بی‌بدیل در

هدایت فکری و معنوی جهان اسلام دارد. به همین دلیل، فضاسازی شهری در قم نه تنها برای زیبایی بصری، بلکه برای انتقال پیام‌های فرهنگی، اجتماعی و معنوی از اهمیت خاصی برخوردار است.»

تبلیغات محیطی هوشمند طراحی شود

وی افزود: «تبلیغات محیطی باید هوشمندانه و متناسب با رویدادها و مناسبت‌ها طراحی شود تا پیام‌های فرهنگی و ارزشی به بهترین شکل به شهروندان و زائران منتقل شود. در واقع، شهر قم به دلیل جایگاه زائرپذیر بودن، نیازمند آن است که مناسبت‌های ملی و مذهبی در سیمای شهری انعکاس واقعی پیدا کند و هر رهگذری پیام آن ایام را در کالبد شهر احساس کند.»

یاد شهدا با روش‌های خلاقانه در شهر جاری شود

شهردار قم ادامه داد: «یکی از مهم‌ترین محورهای فعالیت شهرداری، گرامی‌داشت یاد و نام شهداست. قم شش هزار و ۹۰ شهید را تقدیم انقلاب اسلامی کرده و این افتخار بزرگ، مسئولیت سنگینی بر دوش مدیریت شهری می‌گذارد. بر همین اساس، سازمان سیمما، منظر و فضای سبز و همچنین سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری مکلف هستند فرهنگ ایثار و شهادت را با روش‌های خلاقانه و معرفی شهدا به مردم در دستور کار قرار دهند.»

طراحی مبادی ورودی قم فرهنگ و معماری ایرانی-اسلامی را به همگان منتقل کند

عظیمی بیان کرد: «یکی از مسائلی که باید با جدیت دنبال شود، مبادی ورودی شهر قم است. قم شهری زائرپذیر و معنوی با تاریخی بیش از شش هزار سال است و هر مسافر یا زائری که وارد قم می‌شود، باید از همان لحظه ورود متوجه شود که به چه شهری قدم گذاشته است. طراحی مبادی ورودی با المان‌های فرهنگی، معماری ایرانی-اسلامی و نشانه‌های هویتی می‌تواند این پیام را به‌خوبی منتقل کند.»

لزوم تعامل حداکثری سازمان سیمما و منظر با سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری

وی در ادامه اظهار داشت: «هدفمند کردن فعالیت‌ها و تعامل حداکثری سازمان سیمما و منظر با سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری از دیگر برنامه‌های مهم مدیریت شهری است. این هم‌افزایی می‌تواند باعث انسجام بیشتر فعالیت‌ها و اثرگذاری بالاتر اقدامات فرهنگی و اجتماعی در سطح شهر شود.»

فضاسازی شهری قم بازتاب فرهنگ ایرانی - اسلامی باشد

شهردار قم تصریح کرد: «فضاسازی بوستان‌ها، معابر، میادین اصلی و محله‌ها باید بازتاب‌دهنده فرهنگ و ارزش‌های ایرانی-اسلامی باشد. اگر شهروندان در زندگی روزمره خود با المان‌ها، نمادها و فضاسازی‌هایی روبه‌رو شوند که به هویت و باورهای آنان نزدیک است، احساس تعلق بیشتری به شهر خواهند داشت و این همان هدف مدیریت شهری است.» وی اضافه کرد: «استفاده از المان‌های ایرانی-اسلامی در اعیاد ملی و مذهبی نیز از اولویت‌های شهرداری قم است. اعیادی همچون نیمه شعبان، عید غدیر یا جشن‌های ملی مانند نوروز فرصت‌هایی هستند تا سیمای شهری با نشاط و هویت دینی همراه شود و فضای معنوی و فرهنگی متناسب با آن ایام، در شهر جریان یابد.»

شهردار قم در پایان گفت: «هدف نهایی مدیریت شهری این است که قم به الگوی موفق در فضاسازی فرهنگی-اجتماعی تبدیل شود؛ الگویی که شهرهای دیگر کشور نیز بتوانند از آن بهره بگیرند. ما معتقدیم که قدرت واقعی قم در فرهنگ، معنویت و تاریخ غنی آن نهفته است و فضاسازی شهری باید بازتاب‌دهنده همین هویت اصیل باشد»

بوده و ضرورت توجه به آن را چندین برابر می‌کند. امرالهی خاطرنشان کرد: امروز کمبود امکانات، نیرو و بودجه در مدیریت مناسبت‌ها کار را برای شهرداری قم سخت کرده و اما با همه این چالش‌ها شاهد برگزاری مراسمات با بهترین کیفیت و کسب رضایت بالای شهروندان و زائران هستیم. وی در پایان تأکید کرد: برای ارائه خدمات بهتر و گسترده‌تر نیاز است سایر دستگاه‌های اجرایی استان به کمک شهرداری قم بیایند تا بتوانیم بخشی از کمبودها و چالش‌ها را حل کرده و نگاهی جامع به این مسئله را ایجاد کنیم.

رئیس شورای اسلامی شهر مقدس قم: ضرورت نگاهی جهانی به سیما و منظر قم

به ۱۹ مترمربع به ازای هر شهروند با توجه به اقلیم خشک و محدودیت منابع آبی اتفاقی قابل تقدیر است. رئیس شورای اسلامی شهر قم فضا سازی شهر قم در مناسبت‌ها را نیز موردتوجه قرارداد و بیان کرد: حضور میلیون‌ها زائر و مسافر به‌صورت دائم در شهر قم نیازمند آراستگی و هماهنگی فضای شهری با مناسبت‌ها است، امروز هر مسافر و زائر یک مبلغ برای شهر بوده و نیاز است شهر از نظر بصری نیز آراستگی لازم را داشته باشد. وی سپس چالش‌های این حوزه را نیز موردتوجه قرارداد و تصریح کرد: اما حضور زائران و مسافران در بعضی از مناسبت‌ها مانند نیمه شعبان و ایام اربعین در قم فراتر از یک بودجه استانی و یا سازمانی را می‌طلبد و باید دولت نگاهی فراملی به این مناسبت‌ها داشته باشد.

رئیس شورای اسلامی شهر قم یادآور شد: روزهای مناسبتی شهر قم از روزهای معمولی در تقویم بیشتر است و این آمادگی همیشگی شهرداری و سازمان سیما و منظر شهری یکی از چالش‌های مهم شهر

روح الله امرالهی با تأکید بر لزوم توجه ویژه به سیما و منظر شهری در شهری با جایگاه ملی و بین‌المللی چون قم گفت: حضور میلیون‌ها زائر در مناسبت‌های مذهبی، ضرورت نگاهی فراملی به مدیریت شهری قم را دوچندان کرده است اما با وجود کمبود امکانات و بودجه، عملکرد شهرداری قم در فضا سازی شهری و توسعه فضای سبز را الگویی موفق در کشور است. روح اله امرالهی با اشاره به جایگاه شهر قم در ایران و جهان توجه به سیما و منظر شهری را یکی از الزامات حوزه مدیریت شهری دانست و اظهار داشت: امروز شهر قم فراتر از یک کلان‌شهر بوده و باید با توجه به میزان اهمیت این شهر در ایران و جهان نسبت به سیما و منظر شهری توجه شود.

وی اقدامات سازمان سیما و منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم را مثبت ارزیابی کرد و افزود: امروز حوزه فضای سبز شهری قم در کشور حرفی برای گفتن دارد و توسعه فضای سبز شهری و ساخت بوستان همچنان رساندن سرانه فضای سبز شهری

نائب رئیس شورای اسلامی شهر مقدس قم: ایجاد ۲۷ میلیون مترمربع فضای سبز، گامی بلند در مسیر توسعه پایدار قم

ایجاد ۲۷ میلیون مترمربع فضای سبز، گامی بلند در مسیر توسعه پایدار قمصبری جایگاه ممتاز قم در توسعه فضای سبز شهری اشاره کرد و گفت: شهر قم با سرانه ۲۱.۵ مترمربع فضای سبز برای هر شهروند در رتبه سوم کشور قرار دارد و توسعه کمربند سبز، مقابله با پسماندسوزی و تخصیص حقابه‌های قانونی از اولویت‌های مهم مدیریت شهری قم برای تحقق توسعه پایدار و حفظ محیط زیست است.

به گزارش روابط عمومی شورای اسلامی شهر مقدس قم، حسین صابری با اشاره به وضعیت فضای سبز شهر قم، ظرفیت‌ها، نقاط قوت و چالش‌های پیش روی این حوزه را تشریح کرد.

وی با تأکید بر اهمیت فضای سبز به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های اصلی توسعه پایدار شهری، از اقدامات انجام‌شده و برنامه‌های آینده برای ارتقای سرانه فضای سبز در این کلان‌شهر خبر داد و اظهار داشت: قم با دارا بودن سرانه ۲۱.۵ مترمربع فضای سبز به ازای هر شهروند، در رتبه سوم کشور قرار دارد که این خود یک نقطه قوت برجسته است.

نائب رئیس شورای اسلامی شهر قم بیان کرد: ایجاد ۲۷ میلیون مترمربع فضای سبز، شامل ۱۹ میلیون مترمربع کمربند سبز جنگلی با کاشت ۳۵۰ هزار اصله درخت، نقش مهمی در کاهش آلودگی هوا و بهبود کیفیت محیط زیست شهری ایفا کرده است.

وی استفاده از ۸۲ درصد منابع آب غیرشرب برای آبیاری فضای سبز را نشان‌دهنده حرکت مدیریت شهری به سمت پایداری زیست‌محیطی دانست و خاطرنشان کرد: منابع آب محدود در کنار شرایط اقلیمی خشک شهر قم ضرورت توجه به مدیریت منابع آبی و استفاده از آب خاکستری را نشان می‌دهد.

صابری در ادامه به ظرفیت‌های فرهنگی و اجتماعی قم برای توسعه فضای سبز اشاره کرد و گفت: بافت مذهبی و فرهنگی قم، بستری مناسب برای ترویج فرهنگ استفاده از معماری سبز و حفظ محیط زیست فراهم کرده است. وی ادامه داد: این ظرفیت می‌تواند با سیاست‌های تشویقی مانند معافیت‌های مالیاتی و ارائه وام‌های حمایتی برای سازندگان ساختمان‌های سبز، بیش از پیش مورد استفاده قرار گیرد.

سپس صابری به برخی چالش‌های موجود در این حوزه نیز اشاره و تصریح کرد: بافت فرسوده شهری، به‌ویژه در منطقه یک قم یکی از موانع اصلی توسعه فضای سبز است که در مدیریت جدید شهری باید برای آن تدابیری اندیشیده شود.

رئیس کمیسیون برنامه‌بودجه شورای اسلامی شهر قم همچنین به معضل پسماندسوزی و تأثیر آن بر فضای سبز اشاره کرد و افزود: سوزاندن ضایعات فضای سبز و سرشاخه‌های درختان توسط برخی دستگاه‌ها، ازجمله چالش‌هایی است که نه تنها به محیط زیست آسیب می‌رساند، بلکه با قوانین حفظ فضای سبز مغایرت دارد، مدیریت شهری در تلاش است با همکاری نهادهای نظارتی، این معضل را به‌طور کامل برطرف کند.

وی در پایان با تأکید بر لزوم تخصیص حقابه‌های قانونی قم برای جلوگیری از تشدید بحران‌های زیست‌محیطی، یادآور شد: اگر حقابه‌های قم به‌طور کامل تخصیص یابد و مجوز بهره‌برداری از ۱۴ حلقه چاه جدید صادر شود، امکان حذف کامل آب شرب از چرخه آبیاری فضای سبز فراهم خواهد شد، این اقدام می‌تواند به توسعه بیشتر کمربند سبز و افزایش سرانه فضای سبز کمک کند. به گفته نائب رئیس شورای اسلامی شهر قم، مدیریت شهری با برنامه‌ریزی دقیق و اجرای پروژه‌های زیرساختی، در مسیر ارتقای کیفیت زندگی شهروندان و حفاظت از محیط زیست گام برمی‌دارد و از تمام نهادها و شهروندان دعوت کرد تا در این مسیر همکاری کنند.

رئیس کمیسیون خدمات شهری و امور زائرین شورای اسلامی شهر قم:

قم شهری کویری است؛ تأمین پایدار آب فضای سبز نیازمند همکاری همه‌جانبه دستگاه‌هاست

دستگاه‌های مرتبط گام‌های مؤثری برداشته‌اند. وی ادامه داد: یکی از محورهای اصلی، استفاده از پساب و آب‌های غیرشرب برای آبیاری فضای سبز است. همچنین، بحث واگذاری چاه‌های غیرشرب به شهرداری نیز در دستور کار قرار دارد. حجت الاسلام استقامت در ادامه تصریح کرد: متأسفانه بسیاری از مجتمع‌های مسکونی به دلیل کمبود آب ناچار به خشک‌کردن تدریجی فضای سبز داخلی خود شده‌اند، این مسئله باید با راهکارهای فنی و مدیریتی جبران شود. وی از جمله راهکارهای موجود برای حفظ و صرفه‌جویی در مصرف آب را چنین برشمرد و یادآور شد: استفاده از خرده‌چوب‌ها برای نگهداری بیشتر آب در خاک، توسعه سیستم آبیاری قطره‌ای و زهکشی مناسب، و همچنین همکاری با شرکت آب برای تغییر تعرفه آب از مسکونی به عمومی یا غیرمسکونی جهت کاهش هزینه‌ها می‌تواند به عنوان راهکار اولیه مورد استفاده قرار گیرد. رئیس کمیسیون خدمات شهری و امور زائرین شورای اسلامی شهر قم با اشاره به خطر فرونشست زمین

حجت الاسلام استقامت با تأکید بر ضرورت همکاری همه‌جانبه شهرداری، سازمان محیط زیست و آب و فاضلاب در تأمین آب مورد نیاز فضای سبز شهری گفت: قم شهری کویری است و بدون طرح جامع مدیریت آب، حفظ فضای سبز آن با چالش جدی مواجه خواهد شد. به گزارش روابط عمومی شورای اسلامی شهر مقدس قم، حجت الاسلام و المسلمین مرتضی استقامت در جلسه بررسی وضعیت تأمین آب فضای سبز شهر قم، موضوع همکاری شهرداری با سازمان محیط زیست و شرکت آب و فاضلاب را یکی از محورهای جدی مدیریت شهری دانست و اظهار کرد: قم شهری کویری است و منابع آبی آن بسیار محدود شده است. وی شهر قم را یکی از مناطق قمرز برای حفر چاه اعلام کرد و افزود: یکی از چالش‌های اصلی ما، تأمین آب پایدار برای فضای سبز است. رئیس کمیسیون خدمات شهری و امور زائرین شورای اسلامی شهر قم با اشاره به اقدامات انجام‌شده طی دو تا سه سال گذشته گفت: در زمینه ذخیره‌سازی و اجرای سیستم‌های تأمین آب، شهرداری و

رئیس کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر مقدس قم:

فضای سبز و محیط غنی، کلید کاهش طلاق و خشونت در قم است

از حوزه خشم و خشونت ریشه می‌گیرند، تصریح کرد: فضای سبز یکی از مؤثرترین عوامل در کاهش تنش‌های روانی و خشونت است و نباید نسبت به توسعه و نگهداری آن بی‌توجه بود. وی پیشنهاد کرد: قم نیاز دارد فضاهای جدیدی همچون آکواریوم شهری ایجاد کند، در بسیاری از کشورها مانند انگلستان، سازمان‌های آکواریوم شهری نقش مهمی در ارتقای روحیه عمومی مردم دارند، چنین فضاهایی به شهروندان امکان تجربه آرامش و ارتباط مثبت با محیط را می‌دهند. ملایی با اشاره به ضرورت نگاه کلان به مدیریت شهری گفت: مطالبات استان قم از دولت باید فراتر از نیازهای روزمره باشد. حتی می‌توان به سراغ طرح‌هایی همچون بارورسازی ابرها رفت تا تأمین پایدار آب فضای سبز و بهبود شرایط زیست‌محیطی تضمین شود.

به تأثیر محیط شهری بر سلامت روان شهروندان اظهار داشت: در مدیریت خشم و استرس، شش هورمون آرامش‌بخش در بدن نقش دارند که برای فعال شدن آن‌ها، نیاز به ظرفیت‌سازی محیطی داریم؛ یعنی محیطی غنی با سیما، منظر و فضای سبز مناسب ایجاد کنیم. وی افزود: خوشبختانه در سال‌های اخیر، سیما و منظر شهری قم به شرایط مطلوبی رسیده و توسعه فضای سبز نیز چشمگیر بوده است، همین موضوع در بهبود شاخص‌های اجتماعی نقش داشته؛ به‌گونه‌ای که آمار طلاق از رتبه دوم کشور به حدود رتبه ۱۰ یا ۱۱ کاهش یافته است، این تغییر نشان می‌دهد فضا سازی شهری در ارتقای آرامش و سلامت روان تأثیر مستقیم دارد. رئیس کمیسیون فرهنگی اجتماعی شورای اسلامی شهر مقدس قم، با بیان اینکه بسیاری از آسیب‌های اجتماعی

مصطفی ملایی با اشاره به نقش فضای سبز و منظر شهری در سلامت روان شهروندان گفت: ارتقای چهره شهر قم و توسعه فضای سبز موجب افزایش آرامش عمومی و کاهش آسیب‌های اجتماعی از جمله خشم و طلاق شده است. به گزارش روابط عمومی شورای اسلامی شهر مقدس قم، مصطفی ملایی در جلسه مدیریت منابع آبی در کمیسیون خدمات شهری، با اشاره

آغاز فاز سوم توسعه بوستان شهید بهالدینی با اعتبار ۳۵ میلیارد ریال در منطقه ۵ شهرداری قم

سرپرست منطقه پنج شهرداری قم گفت: عملیات اجرایی فاز سوم بوستان بهالدینی در حاشیه بلوار امام علی (ع) با هدف توسعه فضاهای سبز، تکمیل زیرساخت‌های خدماتی و ارتقای کیفیت زیست شهری در منطقه پنج قم آغاز شد. به گزارش شهرنیز به نقل واحد خبر منطقه پنج شهرداری قم، سید ابوالفضل میریک امامی در گفت‌وگویی از آغاز عملیات

عمرانی و تکمیلی فاز سوم بوستان بهالدینی خبر داد و بیان کرد: این پروژه با اعتباری بالغ بر ۳۵ میلیارد ریال در حال اجراست و شامل اجرای ۱۰۰۰ مترمربع سنگ‌فرش پیاده‌روها، ۱۰۰۰ مترمربع کف‌پوش و ۲۰۰ متر سنگ‌کاری سکوها می‌باشد. وی با اشاره به رویکرد شهرداری منطقه پنج در توسعه فضاهای سبز و افزایش سرانه تفریحی شهروندان افزود: هدف از اجرای این طرح، تکمیل زیرساخت‌های خدماتی و زیباسازی محیطی بوستان بهالدینی است تا فضایی ایمن، زیبا و مجهز برای استفاده شهروندان فراهم شود. سرپرست منطقه پنج شهرداری قم خاطرنشان کرد: توسعه متوازن بوستان‌ها و ارتقای زیرساخت‌های تفریحی در مناطق مختلف، از مهم‌ترین اولویت‌های مدیریت شهری منطقه پنج است و تلاش می‌شود با اجرای پروژه‌های عمرانی هدفمند، گام‌های مؤثری در مسیر افزایش رفاه و رضایتمندی شهروندان برداشته شود. وی گفت: با تکمیل فاز سوم بوستان بهالدینی، این مجموعه به یکی از فضاهای شاخص تفریحی و ورزشی منطقه تبدیل خواهد شد و نقش مهمی در بهبود چهره شهری و ارتقای کیفیت زندگی ساکنان ایفا می‌کند.

بهسازی بوستان هاشمی قم با اعتباری بالغ بر ۷۰ میلیارد ریال

سرپرست شهرداری منطقه یک قم گفت: در راستای ارتقای فضای سبز شهری و ایجاد محیطی ایمن برای زائران و مجاوران، پروژه بهسازی بوستان هاشمی با اعتبار ۷۰ میلیارد ریال آغاز شده است. به گزارش شهرنیز به نقل از واحد خبر منطقه یک شهرداری قم، حسین رضائی‌نسب در گفت‌وگویی اظهار کرد: پروژه‌های بهسازی بوستان هاشمی در راستای ارتقای کیفیت

فضای سبز و خدمت‌رسانی بهتر به شهروندان و زائران مسجد مقدس جمکران با اعتباری بالغ بر ۷۰ میلیارد ریال اجرایی می‌شود. وی با اشاره به موقعیت استراتژیک بوستان هاشمی در مسیر زائران افزود: با توجه به اهمیت این بوستان به عنوان یکی از مبادی ورودی شهر، پروژه‌های بهسازی در حال اجرا است تا محیطی ایمن و دلنشین برای شهروندان و زائران فراهم شود. سرپرست منطقه یک شهرداری قم خاطرنشان کرد: قرارداد بهسازی ابنیه بوستان به مبلغ ۲۵ میلیارد ریال منعقد شده و بهسازی ۲۵ سکوی نشیمن نیز با قرارداد ۱۵ میلیارد ریالی در دستور کار است. وی گفت: در بخش آلاچیق‌ها، ساخت ۷ آلاچیق جدید و بهسازی ۱۱ آلاچیق موجود با اعتبار ۱۵ میلیارد ریال انجام می‌شود. رضائی‌نسب بیان داشت: بهسازی آبنمای بوستان به مساحت ۶۰۰ متر مربع با اعتبار ۱۰ میلیارد ریال و نرده‌گذاری اطراف بوستان به طول ۲۷۰ متر با قرارداد ۵ میلیارد ریالی از دیگر اقدامات اجرایی است. وی تأکید کرد: بوستان هاشمی باید به‌صورت مستمر پایش شود تا همواره شرایط مطلوبی برای استفاده زائران و شهروندان فراهم شود.

تأکید معاون خدمات شهری و محیط‌زیست شهرداری قم بر صیانت قانونمند از عرصه‌های فضای سبز و درختان

به‌دلیل کمبود منابع آب، تغییر اقلیم و شرایط زیست محیطی موجود و تشدید ریزگردها حیاتی‌تر از همیشه است گفت: هرگونه تخریب یا کاهش پوشش گیاهی در شهر، خط قرمز مدیریت شهری قم است و حسب ضوابط، دستورالعمل و اسناد بالادستی و قوانین مربوط، بطور کامل کارشناسی و بررسی و رأی مربوطه صادر و اقدام می‌گردد.

کنیم. قطع یا جابه‌جایی یک درخت بدون پشتوانه کارشناس تخصصی و رسمی، تخلف محسوب می‌شود. اصفهانیان‌مقدم ادامه داد: در جلسه امروز، درخواست‌های شهروندان، پرونده‌های ارجاعی از دستگاه‌های اجرایی، بند به بند و با حضور اعضای حقوقی، کارشناسان فضای سبز و نمایندگان دستگاه‌ها مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار گرفت. معاون خدمات شهری با بیان اینکه این جلسات نقش مهمی در پیشگیری از تخریب ناخواسته فضای سبز دارد، گفت: کمیسیون ماده ۷ به‌عنوان مرجع قانونی، مسئولیت سنگینی در تضمین پایداری محیط زیست شهری دارد و تا زمانی که جایگزین‌سازی اصولی، ضرورت فنی و ملاحظات زیست‌محیطی احراز نشود، هیچ درختی مجوز و شرایط قطع، هرس شدید یا جابه‌جایی نخواهد داشت. وی در پایان با تأکید بر اینکه فضای سبز امروز

معاون محیط زیست و خدمات شهری شهرداری قم، بر حفظ و گسترش فضای سبز، ضرورت تصمیم‌گیری دقیق درباره هرگونه درخواست قطع، جابه‌جایی یا هرس درختان تأکید کرد و گفت: حق عمومی شهروندان در برخورداری از فضای سبز خط قرمز مدیریت شهری است. مهدی اصفهانیان‌مقدم در حاشیه جلسه کمیسیون ماده ۷ اظهار داشت: هر پرونده‌ای که به دبیرخانه این کمیسیون ارسال می‌شود، به‌صورت کارشناسی و با اتکا به قانون حفظ و گسترش فضای سبز و دستورالعمل‌های فنی و تخصصی بررسی می‌گردد. وی با اشاره به اهمیت این کمیسیون در حفاظت از حقوق بیت‌المال افزود: در برخی موارد متقاضیان از ضرورت‌های ایمنی سخن می‌گویند، اما ما موظفیم ابتدا حفظ درختان و فضای سبز را به‌عنوان اولویت اصلی مدیریت شهری بررسی

احداث بوستان خانواده با اعتبار ۲۲۰ میلیارد ریال در منطقه دو شهرداری قم

منطقه ۷۰۸ هکتار می‌باشد که از این مقدار ۶۵۹ هکتار جنگلی و ۴۹ هکتار شهری است. وی در پایان خاطرنشان کرد: شهرداری منطقه دو قم با برنامه‌ریزی مدون در تلاش است تا با اجرای پروژه‌های جدید، سطح خدمات‌رسانی به شهروندان را ارتقا دهد و گام‌های مؤثری در جهت توسعه پایدار شهری بردارد.

بهداشتی، نمازخانه و اتاق مادر و کودک است. **پروژه‌های تکمیل‌شده در سال گذشته** مدیر منطقه دو شهرداری قم گفت: احداث بوستان در بلوار شهید موسوی کوچه ۲۶ با متراژ ۱۲۰۰ متر مربع، احداث بوستان ابتدای خیابان ۱۸ متری قدس با مساحت ۱۱۰۰ متر مربع، تکمیل بوستان صداقت فاز سوم با مساحت ۳۸۰۰ متر مربع، خرید و نصب ۵ مجموعه بازی کودکان با هزینه ۱۳ میلیارد تومان، نصب ۴۲۴ پایه روشنایی در بوستان جوان با اعتبار ۱۰ میلیارد تومان از اقدامات سال گذشته می‌باشد. **سرانه فضای سبز و برنامه‌های آینده** حسینی با اشاره به آمار فضای سبز منطقه اعلام کرد: سرانه فضای سبز منطقه ۳۷ متر مربع است که از این مقدار، سرانه شهری ۳۳ متر مربع می‌باشد. همچنین مساحت کل فضای سبز

سیدرضا حسینی مدیر منطقه دو شهرداری قم از اقدامات اخیر شهرداری در راستای توسعه فضای سبز و بهبود کیفیت زندگی شهروندان خبر داد و بیان کرد: پروژه‌هایی که در دست اجرا می‌باشد و بهره‌برداری‌های اخیر در سطح منطقه بر اهمیت توجه به محیط زیست و رفاه اجتماعی تأکید شده است. حسینی از تملک و احداث بوستان صادقی با متراژ ۹۰۰۰ متر مربع خبر داد و افزود: این بوستان که ویژه بانوان طراحی شده، در خیابان جوادالائمه، خیابان آیت‌الله طباطبائی واقع شده و تا نیمه دوم سال ۱۴۰۴ به بهره‌برداری می‌رسد. وی تصریح کرد: این پروژه با اعتباری بالغ بر ۲۲ میلیارد تومان در حال اجرا می‌باشد و شامل امکاناتی نظیر زمین‌های بازی، مسیر پیاده‌روی، دوچرخه‌سواری، سرویس

ایمن‌سازی ۳۴ بوستان در منطقه چهار شهرداری قم برای امنیت و رفاه کودکان

از امکانات و تفریح‌های سالم، ایمن‌سازی تمامی فضاهای بازی کودکان را در دستور کار قرار داده است. وی عنوان کرد: در همین راستا مدیریت شهری تلاش دارد تا با نصب کفیوش‌های جدید شرایط ایمن تری را برای بازی کودکان فراهم کند. مدیر منطقه چهار شهرداری قم یادآور شد: سلامت و بهداشت شهروندان به ویژه کودکان، برای مدیریت شهری اهمیت ویژه‌ای دارد و تلاش می‌شود تا نواقص دستگاه‌ها به موقع رفع و استانداردهای لازم در این زمینه لحاظ شود.

در این بازدیدها ارزیابی و بررسی می‌شود. مدیر منطقه چهار شهرداری قم با تأکید بر اهمیت حفظ سلامت و امنیت کودکان در فضاهای عمومی خاطرنشان کرد: تهیه و اجرای کفیوش تزریقی به عنوان بخشی از اقدامات این طرح، در دستور کار قرار دارد و این کفیوش‌های استاندارد به دلیل جذب ضربه و جلوگیری از آسیب‌های احتمالی ناشی از بازی کودکان، نقش مهمی در ایمن‌سازی محیط ایفا می‌کنند. وی با اشاره به تکمیل عملیات نصب مجموعه وسایل بازی پلی اتیلن و کف پوش زمین بازی در بوستان‌های ایران زمین، عصمت، کتاب، لادن، کوکب، خاطره و... گفت: این اقدامات به طور مستمر و به صورت دوره‌ای توسط اداره فضای سبز شهرداری منطقه ۴ انجام می‌شود تا محیطی ایمن، سالم و استاندارد برای خانواده‌ها و کودکان فراهم شود.

موسوی‌منش با اشاره به نقش بازی در رشد ذهنی و جسمی کودکان بیان داشت: مدیریت شهری قم باهدف ایجاد محیط‌های مفرح خانوادگی و ایمن برای استفاده شهروندان

مدیر منطقه چهار شهرداری قم گفت: در راستای ارتقای ایمنی و رفاه خانواده‌ها، از ابتدای سال جاری ۳۴ بوستان منطقه چهار به زمین بازی ایمن و استاندارد مجهز شده و تمامی تجهیزات بازی کودکان به‌طور کامل بازدید و بررسی فنی می‌شود. به گزارش شهرنیز به نقل از واحد خبر منطقه چهار شهرداری قم، سید محمد موسوی منش در گفت‌وگویی اظهار کرد: در راستای اقدامات اجرایی پروژه‌های توسعه محله‌ای در قالب طرح «اول مردم» و با هدف ایجاد فضای دلنشین و امن بازی برای کودکان و شهروندان، اجرای طرح ایمن‌سازی وسایل بازی کودکان از ابتدای سال جاری آغاز و تا کنون ۳۴ بوستان به زمین بازی ایمن و استاندارد تجهیز شده است. وی هدف از اجرای این پروژه را ارتقاء سطح ایمنی و رفاه خانواده‌ها دانست و افزود: در قالب این طرح تمامی تجهیزات بازی در بوستان‌ها به‌طور کامل مورد بازدید و بررسی فنی قرار گرفته و مواردی همچون استحکام و پایداری سازه‌ها، ایمنی مفصل و اتصالات، وضعیت کفیوش و همچنین وجود علائم هشداردهنده

پلی علمی میان شهرداری و مرکز تحقیقات کشاورزی

همکاری راهبردی برای توسعه فضای سبز پایدار در قم:

در دنیای امروز که تغییرات اقلیمی و محدودیت منابع طبیعی، مدیریت فضای سبز شهری را به چالشی بزرگ بدل کرده‌اند، همکاری علمی و تحقیقاتی میان دستگاه‌های اجرایی و مراکز پژوهشی بیش از هر زمان دیگری اهمیت یافته است. در این راستا، سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری قم با مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان، همکاری گسترده‌ای را در حوزه توسعه فضای سبز پایدار آغاز کرده‌اند که پیامدهای آن می‌تواند الگویی ملی برای سایر شهرهای کشور باشد. در ادامه، چهار گفت‌وگوی کلیدی با مدیران و مجریان این پروژه‌های علمی و مطالعاتی، جزئیات این همکاری را روشن می‌کند.

ضرورت رویکرد جدید در توسعه فضای سبز؛ پاسخی به چالش‌های اقلیمی و منابع محدود

تقویت همکاری‌های علمی و تحقیقاتی

مهدی‌نیا با اشاره به اینکه همکاری‌های علمی این سازمان با مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان از سال ۱۳۹۰ شروع شده، افزود: «تاکنون دو طرح مطالعاتی بررسی سازگاری گونه‌های گیاهی به پایان رسیده و نتیجه آن، اضافه شدن گونه‌های جدید و مقاوم به فضای سبز قم بوده است.»

آغاز دو طرح مطالعاتی جدید از ۱۴۰۴

وی افزود: «از ابتدای سال ۱۴۰۴ نیز دو طرح مطالعاتی جدید با این مرکز آغاز شده است. نخست، بررسی سازگاری بیش از ۵۰ گونه گیاهی داخلی و خارجی با اقلیم قم که طی یک سال انجام خواهد شد و دوم، مطالعه اثرات آبیاری با پساب تصفیه‌شده بر روی درختان میوه مانند انار، زیتون، سنجد و گل محمدی.»

وی ادامه داد: «در انتخاب این گونه‌ها تلاش شده است علاوه بر سازگاری اقلیمی، معیارهایی مانند زیبایی منظر، ارزش اقتصادی، دارویی و تولید میوه نیز مد نظر قرار گیرد تا ضمن کاهش هزینه‌های نگهداری، ارزش افزوده بیشتری برای شهر به همراه داشته باشد.»

معاون فنی و اجرایی سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری قم تأکید کرد: «با توجه به محدودیت منابع آب و ضرورت استفاده از پساب تصفیه‌شده به عنوان یک راهکار ضروری در عرصه‌های جنگل کاری و کمربند سبز شهری، بررسی علمی این موضوع اهمیت زیادی دارد و می‌تواند به‌عنوان الگویی علمی برای سایر کلان‌شهرهای کشور نیز مورد استفاده قرار گیرد.»

وی بیان کرد: «شرایط اقلیمی خاص قم، با تابستان‌های گرم و خشک و زمستان‌های نسبتاً سرد و کم بارش، لزوم توجه به گونه‌های مقاوم و سازگار را دوچندان می‌کند لذا تنوع‌بخشی به گونه‌های گیاهی برای ارتقای کیفیت فضای سبز شهری ضروری است.»

ادامه در صفحه بعد

ابوالفضل مهدی‌نیا معاون فنی و اجرایی سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری قم نیز درباره ضرورت تغییر رویکرد به توسعه فضای سبز، گفت: «تغییرات اقلیمی، محدودیت منابع آب و خاک، و هزینه‌های بالای نگهداری فضای سبز و سایر موضوعات موثر، آینده فضای سبز شهرها را با چالش جدی مواجه کرده است و به همین دلیل برنامه‌ریزی مناسب برای ایجاد فضای سبزی پایدار و سازگار با شرایط محیطی، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.»

وی اظهارداشت: «هدف این است که با توجه به کارکردهای متفاوت فضای سبز شهری، برنامه‌ریزی‌ها به گونه‌ای باشد که فضای سبز، علاوه بر کارکردهای متفاوت که مهمترین آن کارکرد اکولوژیک و زیبایی منظر است، هزینه نگهداری منطقی و معقولی نیز داشته باشد.»

وی تصریح کرد: «با استفاده از گونه‌های سازگار و مناسب با شرایط اقلیمی علاوه بر اینکه به پایداری فضای سبز کمک می‌شود، تا حدود زیادی نیازهای گیاهی و نگهداری فضای سبز کاهش خواهد یافت این موضوع در کلان‌شهرها از اهمیت دوچندان برخوردار است.»

توسعه همکاری‌های علمی و تحقیقاتی؛ ارتقای کمیت و کیفیت فضای سبز شهری

همچنین با اشاره به اهمیت آموزش نیروهای تخصصی تصریح کرد: «مجموعه فضای سبز شهرداری قم متشکل از حدود ۲۰۰ کارشناس در تخصص‌های مختلف حوزه فضای سبز و حدود ۱۵۰۰ باغبان و نیروی اجرایی است. طبیعی است که این عزیزان نیازمند آموزش‌های ضمن خدمت و دوره‌ای با توجه به علوم و فناوری‌های روز هستند. در همین راستا تفاهم‌نامه‌ای با مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قم منعقد کردیم تا دوره‌های آموزشی برای کارکنان بخش دولتی و خصوصی فضای سبز شهرداری برگزار شود.»

نگاه ملی به تحقیقات و تبادل تجربیات

وی خاطرنشان کرد: «امیدواریم با همکاری‌های علمی و آموزشی صورت گرفته، شاهد ارتقای کیفیت فضای سبز شهری باشیم. نگاه ما در این حوزه صرفاً شهری و محدود به قم نیست، بلکه نگاه ما ملی است. تلاش داریم نتایج این تحقیقات و مطالعات را در اختیار سایر شهرها و کلان‌شهرها نیز قرار دهیم. در همین زمینه ارتباط خوبی با سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور برقرار کرده‌ایم تا این دستاوردها در سطح ملی نیز مورد استفاده قرار گیرد.»

پیام جوادیان، مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم، درباره اهمیت و اهداف این همکاری گفت: «سازمان سیما و منظر در جهت توسعه و نگهداری فضای سبز پایدار، همواره به افزایش کیفیت و بهره‌وری توجه ویژه داشته است. از این رو، با مراکز علمی و دانشگاهی از جمله مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قم همکاری نزدیکی داریم تا با استفاده از فناوری‌های نوین و تجربیات اساتید، کیفیت خدمات‌رسانی را ارتقاء دهیم.»

مطالعات سازگاری گونه‌های گیاهی

وی افزود: «یکی از محورهای اصلی همکاری، بررسی سازگاری گونه‌های گیاهی با اقلیم خاص قم است که تاکنون سه طرح مطالعاتی سه تا چهار ساله در این زمینه اجرا شده است. نتایج دو طرح گذشته، سازگاری بیش از ۲۰ گونه گیاهی را نشان داده که باعث افزایش تنوع و پایداری فضای سبز شهری شده است. طرح جدید از ابتدای سال ۱۴۰۴ آغاز شده و که در سه سال آینده به بررسی گونه‌های جدید خواهد پرداخت.»

برگزاری همایش ملی راهبردهای توسعه فضای سبز

جوادیان به همکاری‌های علمی دیگر اشاره کرد و افزود: «در سال ۱۴۰۲ با همکاری مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قم، همایش ملی راهبردهای توسعه فضای سبز در شهرهای کویری برگزار شد. در این همایش بیش از ۱۴۵ مقاله علمی توسط ۳۵۲ پژوهشگر ارائه شد. این مقالات می‌تواند نقش مهمی در ارتقای کمیت و کیفیت فضای سبز شهری ایفا کند. همچنین دانشگاه قم، دانشگاه آزاد اسلامی قم و جهاد دانشگاهی استان نیز در این همایش حضور و همکاری داشتند که از حضور آن‌ها قدردانی می‌کنیم.»

آموزش نیروهای متخصص فضای سبز

مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری قم

پژوهش‌های نوین درباره آبیاری با پساب تصفیه‌شده؛ گامی به سوی استفاده بهینه از منابع آب

شده است. مجری طرح بررسی اثرات آبیاری با پساب تصفیه‌شده بر درختان میوه، گفت: «مبنای ارزیابی‌ها و مقایسه‌های این پژوهش، نشریات فنی معتبر سازمان ملی استاندارد ایران، از جمله «استاندارد ملی ایران به شماره ۱۰۷۲۲: الزامات کیفیت آب بازیافتی برای آبیاری فضای سبز» و «استاندارد ملی ایران به شماره ۱۳۰۵۷: راهنمای استفاده از پساب در آبیاری» خواهد بود. علاوه بر این، نتایج با دستورالعمل‌های بین‌المللی همچون سازمان جهانی بهداشت (WHO) و نیز نتایج تحقیقات مشابه مقایسه می‌شوند.»

حفاظت از سلامت شهروندان و محیط زیست

وی بیان کرد: «هدف نهایی این مطالعه، ارائه یک ارزیابی علمی و بی‌طرفانه از وضعیت موجود است تا بر اساس داده‌های میدانی و آزمایشگاهی دقیق، میزان واقعی خطر انتقال آلاینده‌ها به زنجیره غذایی مشخص شود. در صورت شناسایی مخاطرات، راهکارهای مدیریتی و اصلاحی لازم برای کاهش ریسک و بهره‌برداری ایمن از این منبع آبی ارزشمند، ارائه خواهد شد. این پروژه درصدد است تا با نگاهی واقع‌بینانه، همزمان با کمک به حل بحران آب، سلامت شهروندان و پایداری محیط زیست را نیز به طور کامل مورد توجه قرار دهد.»

نوید آینده‌ای سبزتر برای قم و ایران

وی اظهارداشت: همکاری علمی و تحقیقاتی میان سازمان سیما و منظر و فضای سبز شهری شهرداری و مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قم، نمونه بارزی از هم‌افزایی دانش و تجربه برای مواجهه با چالش‌های زیست‌محیطی و شهری است. این تلاش‌ها نه تنها به افزایش پایداری و تنوع گونه‌های گیاهی در قم کمک می‌کند، بلکه الگویی قابل اتکا برای کلان‌شهرهای کشور در مسیر مدیریت هوشمند فضای سبز و بهره‌برداری بهینه از منابع محدود آبی محسوب می‌شود.

کریم آتش‌نما، مجری طرح بررسی اثرات آبیاری با پساب تصفیه‌شده بر درختان میوه، پروژه مشترک میان شهرداری و مرکز تحقیقات را معرفی کرد: «در مناطق خشک و نیمه‌خشک مانند استان قم، استفاده از منابع آب غیرمتعارف مانند پساب تصفیه‌شده فاضلاب برای آبیاری فضای سبز، راهکاری ضروری است. در همین راستا، آبیاری تعدادی از درختان مثمر شامل انار، پسته، زیتون و گل محمدی در سطح فضای سبز شهری قم با استفاده از این منبع آبی در حال انجام است.» وی درباره اهمیت ارزیابی گفت: «با این وجود، به دلیل احتمال وجود آلاینده‌ها و عناصر سنگین در پساب، ارزیابی دقیق خطرپذیری ناشی از این اقدام و بررسی امکان انتقال آلاینده‌ها به محصولات درختان که به صورت مستقیم یا فراوری شده مصرف انسانی دارند، ضروری است.»

وی عنوان کرد: این پروژه تحقیقاتی سه‌ساله که هم‌اکنون در سال اول اجرای خود قرار دارد، با هدف بررسی همین موضوع و اندازه‌گیری میزان ریسک مرتبط، در حال انجام است. در این راستا، نمونه‌های اولیه از پساب مورد استفاده و خاک مناطق تحت آبیاری، اخیراً برداشت شده و آنالیزهای اولیه آغاز

شناسایی گونه‌های گیاهی سازگار با اقلیم قم؛ از توت ماکلورا تا شیرخشت

محمدرضا نایینی، مجری پروژه مطالعاتی بررسی سازگاری گونه‌های گیاهی در مرکز تحقیقات کشاورزی قم نیز در گفت و گویی دستاوردهای ده ساله این پروژه را تشریح کرد: «طی این مدت در قالب سه قرارداد تحقیقاتی با سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری قم، گونه‌های مختلف گیاهی از نظر سازگاری با شرایط اقلیمی قم مورد بررسی قرار گرفته‌اند.»

۹۰ گونه زیر ذره‌بین پژوهشگران

وی افزود: «در دو طرح قبلی، حدود ۹۰ گونه درخت، درختچه و گیاه دارویی آزمایش شدند که بیش از ۲۰ گونه سازگاری خوبی با اقلیم قم نشان دادند و قابلیت توسعه در فضای سبز شهر را دارند.»

مقاوم در برابر کم‌آبی و گرم

به گفته نایینی، در میان این گونه‌های سازگار، می‌توان به درخت توت ماکلورا، انار زینتی، زنبق، اولیا و گیاه دارویی شیرخشت اشاره کرد. او تصریح کرد: «این گیاهان نه تنها در برابر کم‌آبی مقاومت بالایی از خود نشان دادند، بلکه در شرایط گرم و خشک قم نیز عملکرد بسیار خوبی داشتند. گونه‌هایی که از مناطق جنوبی کشور منتقل شده بودند نیز نتیجه مطلوبی به همراه داشتند.»

آغاز فاز سوم تحقیقات با بیش از ۵۰ گونه جدید

مجری پروژه مطالعاتی مرکز تحقیقات کشاورزی قم ادامه داد: «در حال حاضر قرارداد جدیدی با سازمان

ادامه از صفحه قبل

فضای سبز؛ نیاز حیاتی شهر قم

وی تصریح کرد: «فضای سبز شهری نقشی حیاتی در زندگی شهروندان دارد و کمبود آن، چه از نظر کمی و چه کیفی، می‌تواند اختلال جدی در حیات شهرها ایجاد کند.» مهندس مهدی‌نیا اظهارداشت: «با توجه به جایگاه قم از لحاظ ملی و بین‌المللی و اهمیت این

فضای سبز منعقد شده است. در این طرح بیش از ۵۰ گونه گیاهی دیگر وارد مرحله کاشت و بررسی شده‌اند. هدف ما این است که از میان آن‌ها، گونه‌های مقاوم‌تر و مناسب‌تری را برای توسعه فضای سبز قم انتخاب کنیم.»

ضرورت انتخاب گونه‌های سازگار با اقلیم قم

نایینی تأکید کرد: «اقدامات سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری قم طی سال‌های اخیر بسیار ارزشمند و قابل تقدیر است. اگر گونه‌ای متناسب با شرایط اقلیمی انتخاب نشود، هزینه‌های زیادی به شهر و آسیب به فضای سبز وارد خواهد شد. بنابراین، انتخاب گونه‌های مقاوم و سازگار، کلید توسعه پایدار فضای سبز و بهبود شرایط زیست‌محیطی قم است.»

شهر به عنوان پایتخت جهان تشیع در جهان اسلام و حضور میلیون‌ها زائر در طول سال، ضرورت ایجاد فضای سبزی پایدار و در شأن این شهر بیش از پیش احساس می‌شود.» وی گفت: «امیدواریم با همکاری علمی و استمرار تحقیقات مشترک، بتوانیم در برابر محدودیت‌های اقلیمی خدمات شایسته‌ای به شهروندان و زائران ارائه دهیم.»

رویداد شهروندی پاییز هزار رنگ

می‌بینند، تا نگاه دقیق دانشجویان و هنرمندان حرفه‌ای که می‌توانند در چند فریم، یا یک اثر هنری زبان طبیعت و زندگی شهری را معنا کنند؛ همه دعوت‌اند که با ما همراه شوند. این رویداد، تنها رقابتی برای گرفتن یک عکس یا ثبت یک اثر هنری نیست؛ آینه‌ای است برای دیدن خودمان در شهری که با حضور باغبانان، کارگران فضای سبز، خانواده‌ها و نسل جوان، به سمت زیباتر شدن قدم برمی‌دارد. سازمان سیما منظر و فضای سبز با همراهی جمعی از هنرمندان، اساتید و مدیران فرهنگی، تلاش می‌کند این حرکت هنری و شهروندی را به تجربه‌ای ماندگار تبدیل کند؛ تجربه‌ای که پاییز قم را از یک فصل، به یک روایت مشترک شهری بدل سازد.

پاییز، فصل مکث و تماشا است؛ فصلی که برگ‌ها با هر وزش باد، روایت تازه‌ای از زندگی و دگرگونی را پیش چشم ما می‌گسترانند. قم در سال‌های اخیر، با توسعه درختان خزان‌دار و شکل‌گیری رنگ‌های کم‌نظیر در بوستان‌ها و خیابان‌ها، پاییزی را تجربه می‌کند که باید دید، لمس کرد و ثبت نمود. رویداد شهروندی «پاییز هزار رنگ» زاده همین نیاز است؛ نیاز به ثبت لحظه‌هایی که هر سال شکل می‌گیرند اما هرگز تکرار نمی‌شوند. این رویداد فرصتی است برای اینکه نگاه‌های جوان، تجربه‌های هنرمندانه و حس زیبایی‌شناسانه شهروندان در کنار یکدیگر روایت تازه‌ای از قم پاییزی بسازند. از نگاه کودکان و نوجوانان که جهان را با رنگ‌های اغراق‌شده

جشنواره پاییز هزار رنگ؛

فرصتی برای نمایش ظرفیت‌های هنری و طبیعی شهر قم

رئیس هیئت مدیره خانه مطبوعات استان قم، با اشاره به برگزاری جشنواره پاییز هزار رنگ گفت: این جشنواره فرهنگی و هنری، فرصتی استثنایی برای نمایش زیبایی‌های شهر مقدس قم و ظرفیت‌های هنر عکاسی در میان هنرمندان و علاقه‌مندان فراهم کرده است.

بوستان‌های قم پاییزی‌تر می‌شوند؛

آغاز اجرای فرش خزان در بوستان‌های منتخب شهر

هم‌زمان با برگزاری نهمین دوره رویداد شهروندی «پاییز هزار رنگ»، اجرای طرح «فرش خزان» را در بوستان‌های منتخب شهر آغاز شد. طرحی که بر اساس آن جمع‌آوری برگ‌ها در برخی بوستان‌ها متوقف و فضای شهری به یک قاب طبیعی و چشم‌نواز پاییزی تبدیل می‌شود.

پاییز هزار رنگ در قاب تلفن همراه،

آغاز ثبت نام کارگاه‌های رایگان عکاسی برای شهروندان

کارگاه‌های آموزش عکاسی با تلفن همراه در قالب رویداد شهروندی «پاییز هزار رنگ»، به صورت رایگان برای شهروندان برگزار می‌شود.

تقویت حضور هنرهای تجسمی

در جشنواره پاییز هزار رنگ

مدیرعامل انجمن هنرهای تجسمی استان قم با تأکید بر نقش رویدادهای هنری در افزایش پویایی شهری، خواستار افزودن بخش نقاشی و مجموعه‌ای از ورک‌شاپ‌های حضوری به این جشنواره شد و گفت این برنامه‌ها می‌تواند خروجی یک نمایشگاه نقاشی شهری را به همراه داشته باشد.

پاییز هزار رنگ ظرفیت یک جهش هنری بزرگ

با استفاده از ظرفیت نسل جوان را دارد

امیر حسامی‌نژاد، استاد هنر عکاسی و عضو شورای سیاست‌گذاری رویداد «پاییز هزار رنگ» در نخستین جلسه این شورا تأکید کرد که جشنواره باید از قالب صرفاً عکاسی فراتر رود و به سمت بهره‌گیری از ظرفیت‌های نسل جوان هنری و رشته‌های متنوع‌تر تجسمی حرکت کند.

لزوم تبدیل پاییز هزار رنگ به یک رویداد واقعی شهروندی؛

از عکس تا داستان و نقاشی

مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری قم با تأکید بر اینکه پاییز هزار رنگ باید یک رویداد تمام‌عیار شهروندی باشد، گفت: لازم است همه اقشار، از دانش‌آموزان تا زنان خانه دار و هنرمندان، در قالب‌های متنوعی مانند داستان‌نویسی، نقاشی، کاردستی و دیگر فعالیت‌های خلاقانه در این رویداد مشارکت داده شوند.

هنر، زبان اثرگذار شهروندی؛

حمایت سازمان فرهنگی شهرداری قم از جشنواره پاییز هزار رنگ

سرپرست سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری قم با تأکید بر نقش مؤثر زبان هنر در انتقال مفاهیم شهری، از تداوم برگزاری جشنواره «پاییز هزار رنگ» توسط سازمان سیما و منظر ق‌ردانی کرد و از شهروندان قمی برای حضور گسترده در این جشنواره دعوت به عمل آورد.

آغاز نهمین دوره «رویداد شهروندی پاییز هزار رنگ» در قم

جلوه‌های پاییز در قاب شهروندان و هنرمندان

مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم از برگزاری نهمین دوره رویداد شهروندی «پاییز هزار رنگ» با هدف نمایش زیبایی‌های پاییز در بوستان‌ها، معابر و محلات شهر قم خبر داد و گفت: این رویداد با مشارکت شهروندان، هنرمندان و دانش‌آموزان قمی در بخش‌های مختلف هنری و آموزشی اجرا خواهد شد.

آغاز به کار شورای سیاست‌گذاری نهمین دوره

رویداد شهروندی «پاییز هزار رنگ»

نخستین جلسه شورای سیاست‌گذاری نهمین دوره رویداد شهروندی «پاییز هزار رنگ» با حضور اعضای این شورا و با هدف برنامه‌ریزی رویدادهای فرهنگی هنری مرتبط با جلوه‌های پاییزی شهر قم برگزار شد.

پاییز هزار رنگ، هویت شهری قم را بازآفرینی می‌کند

مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری قم با اشاره به اهمیت احیای هویت طبیعی و فرهنگی قم، اعلام کرد که این رویداد امسال با مشارکت گسترده هنرمندان، متخصصان و شهروندان، از قالب یک مسابقه صرف خارج شده و به یک حرکت جامع هنری-فرهنگی برای بازنمایی زیبایی‌های پاییز در قم تبدیل خواهد شد.

تأکید معاون فنی و اجرایی سازمان سیما و منظر شهرداری

قم بر محور «خانواده و پاییز» در رویداد شهروندی

پاییز هزار رنگ

معاون فنی و اجرایی سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم در نخستین جلسه شورای سیاست‌گذاری نهمین دوره رویداد شهروندی «پاییز هزار رنگ» بر ضرورت تقویت رویدادهای اجتماعی با محوریت خانواده تأکید کرد و این رویکرد را زمینه‌ساز پویایی بیشتر فعالیت‌های شهری دانست.

هزار روز

روایتی نواز زیبایی های شهر قم

عکاسی (شهر وندی، حرفه ای، نوجوانانه) • فیلم های کوتاه شهری • دوره های آموزشی رایگان عکاسی • نقاشی • تورهای شهری عکاسی • کلاژ و ...

سازمان فرهنگ و عaselاد اسلامی قم • شهرداری قم • دانشگاه قم • انجمن هنرمندان قم

اعضای شورای سیاستگذاری

محمد جواد بخشیاری	علی سلطانی	امیر حسینی آزاد	حمید ناصر الله
ابوالفضل مهدی نیا	محمد رضا شهبازی	محمد دافر قرایی	ندا حسینی پارسا

داوران بخش عکس

ابراهیم سلیمانی	
مهدی جعفری	امیر سعید ترشاهی

آیت‌ا... عاملی:

برخی شهرها نظیر قم با همت بالا در حوزه فضای سبز بسیار خوب عمل کرده‌اند

نوعی عمل عبادی است. امام جمعه اردبیل در ادامه با بیان اینکه توسعه فضای سبز نوعی آینده‌نگری برای نسل‌های آینده است، افزود: یکی از دردهای من این است که در برخی شهرها شاهد تغییر کاربری فضاهای سبز هستیم، در حالی که این موضوع در ایران به یک بحران جدی تبدیل شده است. باید از هم‌اکنون برای شهرهای یک و دو میلیونی آینده، محل پارک‌های ملی و فضاهای سبز پیش‌بینی شود. خاطر نشان می‌کند سی‌وششمین نشست کمیته سیمما، منظر و فضای سبز کلان‌شهرهای با حضور مدیران عامل سازمان‌های سیمما، منظر و فضای سبز کشور به میزبانی شهر اردبیل برگزار شد. ریاست کمیته سیمما، منظر و فضای سبز شهری کلانشهرهای کشور از سال ۱۴۰۱ به مدیریت شهری قم واگذار شده است.

مدیران عامل سازمان‌های سیمما، منظر و فضای سبز شهری کلان‌شهرهای کشور در اردبیل در حاشیه سی‌وششمین نشست این کمیته با آیت‌الله سید حسن عاملی، نماینده ولی‌فقیه و امام جمعه اردبیل دیدار کردند. نماینده ولی‌فقیه و امام جمعه اردبیل با اشاره به عملکرد موفق مدیریت شهری قم در توسعه فضای سبز اظهار کرد: برخی شهرها واقعاً خوب عمل کرده‌اند؛ من دیروز در قم بودم و با حساسیتی که نسبت به فضای سبز دارم، از نزدیک مشاهده کردم که مدیریت شهری آنجا بسیار خوب کار کرده و اکنون قم رتبه سوم کشور را در حوزه فضای سبز دارد. شهری کویری است که با همت بالا به این نتیجه رسیده است. وی با تأکید بر جایگاه معنوی حفظ و توسعه فضای سبز شهری، گفت: در حوزه فضای سبز باید نگاه ما، نگاه عبادت باشد؛ چرا که کاشت و نگهداری هر درخت،

قم در مسیر تحقق الگوی شهر سبز اسلامی و ایرانی

از ظرفیت‌های مذهبی، علمی و مدیریتی در تحقق الگوی شهر سبز اسلامی- ایرانی مورد تأکید قرار گرفت. همچنین زمینه‌های همکاری مشترک میان شهرداری قم و دانشگاه آزاد اسلامی در حوزه‌های پژوهشی، فناوریانه و اجرایی بررسی و بر توسعه تعاملات دوجانبه تأکید شد. در پایان مقرر شد در قالب تعاملات آینده، امکان انعقاد تفاهم‌نامه همکاری میان شهرداری قم و دانشگاه آزاد اسلامی با هدف توسعه پروژه‌های علمی، پژوهشی و کاربردی در حوزه محیط زیست شهری، انرژی‌های تجدیدپذیر و مدیریت پایدار منابع فراهم شود.

و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی قم برگزار شد و ابعاد مختلف برگزاری این همایش مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست، سیدعبدالله میرابراهیمی مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند، پیام جوادیان مدیرعامل سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری و عباس ذاکری سرپرست سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری قم نیز حضور داشتند و بر ضرورت هم‌افزایی علمی، اجرایی و فرهنگی در مسیر تحقق شاخص‌های شهر سبز تأکید کردند. در جریان جلسه، اهداف برگزاری همایش تشریح شد و نقش شهر قم به‌عنوان شهری برخوردار

نشست هماهنگی برگزاری نخستین همایش ملی «شهر سبز اسلامی- ایرانی» با حضور مدیران شهری قم و نمایندگان دانشگاه آزاد اسلامی برگزار شد؛ نشستی که با تأکید بر هم‌افزایی علمی، اجرایی و فرهنگی، گامی مهم در مسیر تحقق الگوی شهر سبز اسلامی- ایرانی و توسعه همکاری‌های پژوهشی و فناوریانه در حوزه محیط زیست شهری برداشت. جلسه‌ای با محوریت برگزاری نخستین همایش ملی «شهر سبز اسلامی- ایرانی» با حضور مهدی اصفهانیان‌مقدم، معاون محیط‌زیست و خدمات شهری شهرداری قم و نجفی معاون پژوهش

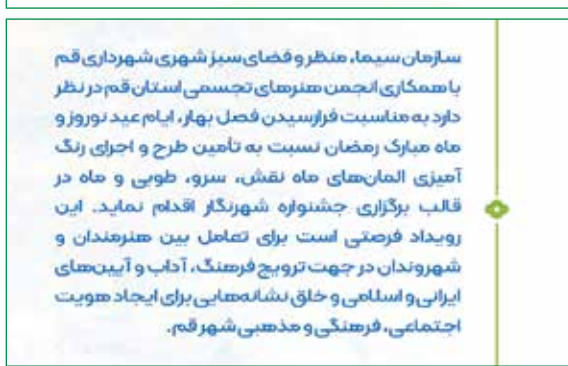
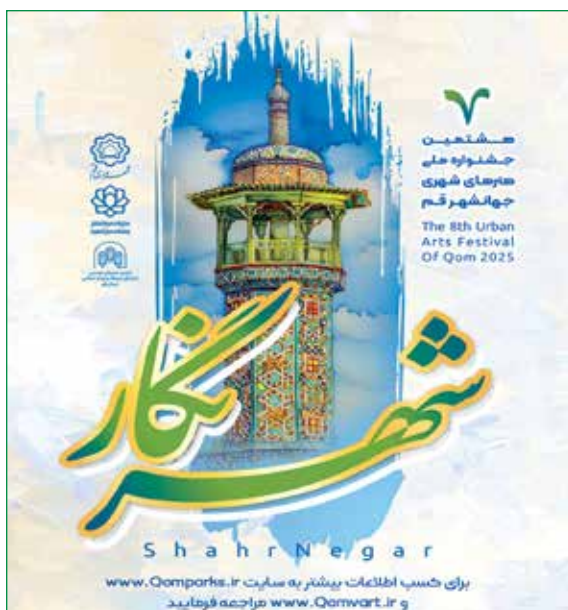
انتقال تجربه قم در مدیریت استراتژیک با محوریت فضای سبز کم‌نهاد به مدیران شهری کشور

قم، بر ضرورت گذار از الگوهای پرهزینه و پرمصرف به سمت مدیریت هوشمند، استراتژیک و کم‌نهاد فضای سبز شهری تأکید کرد. نشست تخصصی آموزشی سازمان‌های سیمما و منظر کشور با هدف ارتقای دانش مدیریتی، تبادل تجربیات موفق شهری و هم‌افزایی میان مدیران حوزه خدمات شهری برگزار شد و آموزش‌های ارائه‌شده در آن، گامی مؤثر در جهت تحقق توسعه پایدار و مدیریت بهینه فضای سبز در شهرهای کشور ارزیابی می‌شود.

با تمرکز بر رویکردهای نوین، پایدار و کم‌هزینه در مدیریت فضای سبز شهری، به بررسی چالش‌های منابع آبی، بهینه‌سازی مصرف نهاده‌ها، افزایش تاب‌آوری فضاهای سبز و حرکت به‌سوی الگوهای بومی و اقلیم‌محور اختصاص داشت و با استقبال مدیران و کارشناسان حاضر از سراسر کشور همراه شد. مدیرعامل سازمان سیمما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم و عضو هیئت‌مدیره اتحادیه سازمان‌های خدمات شهری کشور در این دوره با ارائه تجربیات اجرایی و راهبردی شهر

در نشست تخصصی آموزشی مدیران سازمان‌های سیمما، منظر و فضای سبز شهری سراسر کشور که توسط مرکز مطالعات راهبردی و آموزش سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و به میزبانی شهر مشهد مقدس برگزار شد، پیام جوادیان مدیرعامل سازمان سیمما منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم به‌عنوان مدرس یکی از سه دوره آموزشی این نشست، به تدریس دوره تخصصی «مدیریت استراتژیک فضای سبز با محوریت فضای سبز کم‌نهاد» پرداخت. این دوره آموزشی

هشتمین جشنواره ملی هنرهای شهری «شهرنگار» در قم

اعتماد مدیران شهری کشور به پیام جوادیان و انتخاب مجدد به عنوان نفر اول در کمیته سیما و منظر کشور

پیام جوادیان، مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم، با کسب بیشترین آرا در کشور برای دومین دوره متوالی به عضویت کارگروه تخصصی سیما، منظر و فضای سبز شهری اتحادیه سازمان‌های خدمات شهری کشور درآمد.

این انتخابات در شهر مشهد مقدس و در حاشیه نشست مدیران عامل سازمان‌های سیما، منظر و فضای سبز شهری سراسر کشور برگزار شد و در جریان آن، مدیران ارشد حوزه فضای سبز شهرهای بزرگ کشور ترکیب جدید کارگروه تخصصی سیما و منظر را انتخاب کردند.

براساس نتایج این انتخابات، پس از پیام جوادیان، حسین مختاری مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری مشهد و سیامک آسیایی مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری تبریز نیز به عنوان نفر بعد نیز جهت عضویت در کمیته سیما، منظر و فضای سبز شهری اتحادیه سازمان‌های خدمات شهری کشور انتخاب شدند.

کارگروه تخصصی سیما و منظر و فضای سبز شهری به‌عنوان یکی از کارگروه‌های تخصصی اتحادیه سازمان‌های خدمات شهری کشور، نقش کلیدی در تدوین سیاست‌ها، استانداردسازی، هم‌افزایی تجربیات شهری، ارائه الگوهای نوین مدیریت فضای سبز، و مشاوره تخصصی به شهرداری‌ها ایفا می‌کند و تصمیمات و جمع‌بندی‌های آن، مبنای بسیاری از برنامه‌ریزی‌ها و دستورالعمل‌های ملی در حوزه خدمات شهری قرار می‌گیرد.

اتحادیه سازمان‌های خدمات شهری کشور به‌عنوان نهادی فراگیر و تخصص‌محور، مأموریت هماهنگی، ارتقای کیفیت خدمات شهری، انتقال تجارب موفق میان شهرها، دفاع از منافع تخصصی سازمان‌های

هشتمین جشنواره ملی هنرهای شهری «شهرنگار» در قم برگزار می‌شود

سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم با همکاری انجمن هنرهای تجسمی استان قم، هشتمین جشنواره ملی هنرهای شهری جهان‌شهر قم به عنوان «شهرنگار» را هم‌زمان با فرارسیدن فصل بهار، ایام عید نوروز و ماه مبارک رمضان برگزار می‌کند. این جشنواره با هدف طراحی و اجرای رنگ‌آمیزی‌های شهری «ماه‌نقش»، «ماه»، «سرو» و «طوبی» برنامه‌ریزی شده و بستری برای حضور و مشارکت هنرمندان در زیباسازی فضای عمومی شهر قم فراهم می‌آورد. جشنواره «شهرنگار» فرصتی برای

تعامل میان هنرمندان و شهروندان در راستای ترویج فرهنگ، آداب و آیین‌های ایرانی - اسلامی و خلق نشانه‌های بصری مؤثر با هویت اجتماعی، فرهنگی و مذهبی شهر قم است. از جمله اهداف این رویداد می‌توان به ایجاد فرصت مشارکت گسترده هنرمندان، دستیابی به طرح‌های نو و خلاقانه در طراحی و رنگ‌آمیزی‌های شهری، تقویت هویت بصری شهر، تولید نشانه‌ها و تصاویر شهری اثرگذار و ایجاد پویایی، نشاط و هم‌افزایی فرهنگی میان هنرمندان اشاره کرد. هشتمین جشنواره هنرهای شهری

ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در سیمای شهری قم با اجرای قاب‌نگاره‌های شهدا

جعفر طیار و خیابان دورشهر طراحی و نصب شد. شمس افزود: در ادامه این طرح، قاب‌نگاره‌ای دیگر با مساحت بیش از ۱۲۰ مترمربع با عنوان دیوار نگاره مقاومت مزین به تصاویر شهید نصرالله و شهید قاسم سلیمانی در مجاورت پل روگذر شهید نصرالله در تقاطع بلوار فردوسی و بلوار شهید صدوقی به بهره‌برداری رسید. به گفته معاون طراحی و زیباسازی سازمان، همچنین ساخت قاب‌نگاره مزین به تصویر شهید تهرانی‌مقدم در مجاورت میدان شهید صدوقی نیز در دستور کار قرار دارد. وی با بیان اینکه طراحی و ساخت این مجموعه قاب‌نگاره‌ها (۳ قاب نگاره) از مردادماه سال جاری با اعتباری بالغ بر ۱۵ میلیارد ریال آغاز شده است، خاطرنشان کرد: با برنامه‌ریزی انجام‌شده، این پروژه ان‌شاءالله تا یک ماه آینده با ساخت و نصب قاب نگاره شهید تهرانی مقدم تکمیل و به بهره‌برداری خواهند رسید. شمس هدف از اجرای این طرح را ایجاد جلوه‌های بصری فاخر در فضای شهری و زنده نگه‌داشتن یاد و نام شهدا در منظر عمومی عنوان کرد و افزود: این قاب‌نگاره‌ها علاوه بر زیباسازی چهره شهر، فرصتی برای تأمل و بازخوانی ارزش‌های ایثار، مقاومت و معنویت در میان شهروندان فراهم می‌کند.

معاون طراحی و زیباسازی سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم از اجرای مجموعه قاب‌نگاره‌های شهدا در نقاط مختلف شهر به‌منظور ترویج فرهنگ ایثار و شهادت خبر داد. رسول شمس با اشاره به اینکه طراحی، ساخت و نصب این قاب‌نگاره‌ها در مناطق هشت‌گانه شهری قم در حال انجام است، اظهار کرد: در مردادماه سال جاری قاب‌نگاره شهدای اقتدار با مساحت حدود ۲۰۰ مترمربع و مزین به تصاویر سرداران شهید مقاومت ۱۲ روزه، در تقاطع بلوار

بهره‌گیری از ظرفیت‌های برنامه هفتم توسعه در مدیریت سیما، منظر و فضای سبز شهری کشور

غیرمتعارف آب به‌صورت ایمن و استاندارد در آبیاری به کار گرفته شوند.

از منظر سیاستی، برنامه هفتم فرصت مناسبی برای ارتقای کیفی سیمای شهری و بازتعریف نقش فضاهای سبز در تاب‌آوری اقلیمی شهرها فراهم کرده است. با توجه به تغییرات اقلیمی، افزایش دمای شهرها و پدیده جزیره حرارتی، توسعه فضاهای سبز نه فقط جنبه زیبایی‌شناسی، بلکه کارکردی حیاتی در تنظیم دمای محیط، بهبود کیفیت هوا و ارتقای سلامت عمومی دارد. به گفته‌ی کارشناسان، اگر اجرای بندهای مرتبط با فضای سبز شهری در برنامه هفتم با رویکرد علمی، داده‌محور و مشارکتی دنبال شود، می‌تواند نقطه عطفی در مدیریت پایدار شهری ایران باشد.

سازمان‌های سیما و منظر شهری اکنون بیش از هر زمان دیگری نقش کلیدی در تحقق اهداف توسعه‌ای کشور دارند؛ نقشی که تلفیقی از مسئولیت زیست‌محیطی، زیبایی‌شناسی و عدالت اجتماعی است.

فضای سبز شهری تأکید شده است. طبق این سیاست، شهرداری‌ها مکلف‌اند برای آبیاری فضای سبز از منابع آب غیرمتعارف مانند پساب تصفیه‌شده، آب خاکستری، یا آب‌های سطحی جمع‌آوری‌شده استفاده کنند. این رویکرد، همسو با سیاست‌های ملی سازگاری با کم‌آبی و حفاظت از منابع حیاتی کشور است و در صورت اجرای دقیق، می‌تواند فشار بر منابع آب زیرزمینی را به میزان قابل توجهی کاهش دهد. اجرای این احکام قانونی، نیازمند بازنگری در الگوهای طراحی و نگهداری فضای سبز شهری است. کارشناسان معتقدند برای تحقق اهداف برنامه هفتم، باید گونه‌های گیاهی مقاوم به کم‌آبی در کاشت‌های جدید مورد استفاده قرار گیرند، شبکه‌های آبیاری هوشمند و قطره‌ای توسعه یابند، و مدیریت مصرف آب در سطح مناطق شهرداری به‌صورت یکپارچه پایش شود. همچنین همکاری نزدیک بین سازمان‌های سیما و منظر، شرکت‌های آب و فاضلاب، و ادارات محیط زیست ضروری است تا منابع

به گزارش نارون؛ قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران فصل تازه‌ای در سیاست‌گذاری شهری کشور گشوده شده است؛ فصلی که در آن موضوعاتی همچون کیفیت سیما و منظر شهری، عدالت فضایی در دسترسی به فضاهای سبز، و پایداری منابع آب، جایگاهی راهبردی یافته‌اند. بر اساس بند «ت» ماده ۵۰ این قانون، شهرداری‌ها و دستگاه‌های مسئول موظف‌اند در فرآیند برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای، نسبت به تأمین سرانه‌های خدمات عمومی و شهری اقدام کنند.

این خدمات شامل بوستان‌ها، فضاهای فرهنگی، ورزشی و سایر زیرساخت‌های سبز است که باید به‌ویژه در سکونتگاه‌های غیررسمی، بافت‌های فرسوده و حاشیه شهرها مورد توجه قرار گیرند. این بند در واقع گامی مؤثر در جهت توزیع متوازن امکانات شهری، افزایش کیفیت محیط زندگی و بهبود منظر عمومی شهرها به شمار می‌آید. در بخش محیط زیست و منابع طبیعی برنامه نیز، به‌طور ویژه بر مدیریت پایدار آب در

پیش‌بینی رشد ۱۸۰ درصدی درآمد سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری رشت

سازمان، برقراری مقررات شهری است که در نهایت به تقویت خزانه شهرداری منجر خواهد شد. رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری رشت تأکید کرد: این دستاوردها گامی مهم در جهت تحقق شهری آباد و پیشرفته است، زیرا درآمدهای حاصله صرف اجرای پروژه‌های زیباسازی شهری سازمان و توسعه زیرساخت‌ها، اجرای پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام و ارتقای خدمات شهری شهرداری رشت به شهروندان خواهد شد. حسنی در پایان گفت که این روند رو به رشد در حوزه درآمدزایی با قدرت ادامه خواهد یافت.

در فرآیند برگزاری، تعریف دقیق شرایط و ایجاد رقابت سالم، از عوامل کلیدی موفقیت این مزایده بوده که نتیجه حاصله به اهداف درآمدی سازمان و شهرداری کمک شایانی خواهد کرد. به گفته حسنی، در اقدامی هم‌زمان و در راستای وصول مطالبات سازمان، پیگیری‌های مجدانه برای حصول نتیجه از پرونده‌های دارای جنبه درآمدی در کمیسیون ماده ۷۷ آغاز شده است. این پرونده‌ها که به‌عدم پرداخت عوارض تابلوهای اصناف مرتبط بوده، با جدیت توسط تیم حقوقی و مالی سازمان در حال پیگیری است. هدف اصلی از این اقدام، وصول سریع مطالبات

رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری رشت، از پیش‌بینی تحقق ۱۸۰ درصدی بودجه امسال خبر داد. علیرضا حسنی رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری رشت با اعلام دستاوردهای اخیر در حوزه مالی و درآمدزایی، از پیش‌بینی تحقق ۱۸۰ درصدی بودجه امسال خبر داد. به گفته علیرضا حسنی، این موفقیت، حاصل اجرای موفقیت‌آمیز مزایده تبلیغات شهری و پیگیری جدی پرونده‌های دارای جنبه درآمدی در کمیسیون ماده ۷۷ است. وی ادامه داد: اطلاع‌رسانی گسترده و دعوت کلیه شرکت‌های تبلیغاتی، شفافیت

روشنایی ۲۲ نقطه از فضاهای شهری یزد ساماندهی می‌شود

و فضاهای شهری تا پایان سال جاری عملیاتی می‌شود، گفت: تکمیل روشنایی میدان فاطمه الزهرا (س)، از جمله این موارد بود که با صرف اعتباری بالغ بر یک میلیارد ریال به پایان رسیده است و هم اکنون این فضای شهری با جلوه‌ای نو و چشم‌نواز در خدمت شهروندان یزدی قرار دارد. به گفته وی اقدام در راستای سیاست‌های زیباسازی شهری و بر اساس مصوبات بازدید «شنبه‌های برخط» شهرداری انجام شده است.

شهردار یزد برای سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری انجام شد. کاشفی افزود: در همین راستا و براساس بازدیدهای صورت گرفته از برخی فضاهای شهری در سلسله بازدیدهای «شنبه‌های برخط»، تصمیماتی برای اصلاح، تقویت و ساماندهی روشنایی این فضاها از جمله میدان‌ها، مصوب و به سازمان ابلاغ شده است. رئیس سازمان سیما منظر و فضای سبز شهری شهرداری یزد با بیان این که تکمیل و اجرای روشنایی ۲۲ نقطه از مثلثی‌ها

رئیس سازمان سیما منظر و فضای سبز شهری شهرداری یزد تکمیل و اجرای روشنایی ۲۲ نقطه از فضاهای شهری طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته تا پایان سال جاری خبر داد. محمد سعید کاشفی رئیس سازمان سیما منظر و فضای سبز شهری شهرداری یزد گفت: در ابتدای سال جاری سیاست‌گذاری مبنی بر توجه ویژه به موضوع تأمین روشنایی فضاهای شهری و نورپردازی و استفاده هدفمند از ترکیب‌های رنگی جذاب از سوی

افزایش ۶۰ هکتاری فضای سبز تبریز

مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری تبریز با تشریح اقدامات انجام‌شده در حوزه حفظ و گسترش فضای سبز، از توسعه ۲۳۵ هکتاری فضای سبز شهری طی سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ خبر داد و گفت: مجموعه‌ای از برنامه‌ریزی‌های مطالعاتی، اقدامات زیربنایی و سیاست‌گذاری‌های شورا موجب ارتقای سرانه فضای سبز شهر تبریز شده است. سیامک آسیایی در دویست‌ونودوهفتمین جلسه شورای اسلامی شهر تبریز با اشاره به چالش‌های اساسی فضای سبز شهری اظهار کرد: کمبود منابع آبی، تغییرات اقلیمی و وجود گونه‌های غیربومی از مهم‌ترین چالش‌ها در این حوزه است که برای مواجهه با آن‌ها، مطالعات تخصصی و اقدامات زیرساختی در دستور کار قرار گرفته است. وی افزود: طرح مطالعات آب خام تبریز و استفاده از آب‌های خاکستری با انعقاد قرارداد وارد مرحله اجرا شده و حدود ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و در آستانه نهایی شدن است. مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری تبریز با بیان اینکه انتخاب گونه‌های درختی و نحوه کاشت آن‌ها بر اساس نظر کارشناسان، کارگروه‌های دانشگاهی و منابع طبیعی انجام می‌شود، خاطر نشان کرد: این اقدامات مبتنی بر آزمایش‌های علمی است. همچنین برای تدوین اطلس خاک، قراردادی با دانشگاه مراغه منعقد شده که مطالعات آن در حال انجام بوده و نتایج آن در تعیین نوع خاک، کود و شیوه آبیاری مورد استفاده قرار می‌گیرد. وی با اشاره به وضعیت سرانه فضای سبز شهر تبریز گفت: سرانه فضای سبز در پایان سال ۱۴۰۱ حدود ۱۶/۱۶ مترمربع بود که با سیاست‌گذاری شورای اسلامی شهر، شناسایی عرصه‌ها، تملک باغات و تبدیل آن‌ها به پارک، برنامه توسعه حدود ۶۰۰ هکتاری فضای سبز در دستور کار قرار گرفت. آسیایی ادامه داد: در مناطق یک، دو و هفت باغاتی تملک شده و در مسیر تبدیل به فضاهای عمومی قرار گرفته‌اند. همچنین در محدوده چشمه‌لی باغ عملیات کاشت درخت انجام شده و این مجموعه به‌زودی به عنوان پارک در اختیار شهروندان قرار خواهد گرفت.

سامانه هوشمند کنترل منابع آبی راندمان آبیاری شهری را متحول می‌کند

مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری مشهد با تأکید بر اهمیت ساماندهی مصرف آب در کلان‌شهر مشهد گفت: امسال با راه‌اندازی سامانه هوشمند کنترل منابع آبی توانستیم تمامی منابع برداشت و انتقال آب فضای سبز را در بستر یک سیستم الکترونیکی به هم متصل کنیم. این سامانه، شبکه آبرسانی، ایستگاه‌های پمپاژ و شیرهای آبیاری را به‌صورت لحظه‌ای کنترل می‌کند و به ما این امکان را می‌دهد تا برداشت آب از چاه‌ها و منابع خام را با دقت و انضباط بیشتری مدیریت کنیم. مختاری افزود: اجرای این طرح به شکل مستقیم، راندمان آبیاری شهری را به‌طور چشمگیری افزایش داده و از هدررفت آب جلوگیری می‌کند. با این سامانه، نه تنها بهره‌وری منابع بالا رفته، بلکه هزینه‌های نگهداری و مصرف انرژی نیز کاهش یافته است.

مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز مشهد به رویکرد شهر هوشمند اشاره کرد و گفت: سامانه‌های شهروندی مرتبط با فضای سبز نیز به‌صورت الکترونیکی توسعه یافته‌اند. وی با اشاره به توجه ویژه شهرداری مشهد به اقتصاد سبز و پایداری شهری تصریح کرد: در دو سال گذشته گام‌های مؤثری در حوزه اقتصاد سبز برداشته‌ایم. بخشی از خدمات سازمان، به ویژه در زمینه نگهداری فضای سبز، استفاده از محصولات بومی و کاهش هزینه‌های انرژی، به‌صورت مشارکتی و با نگاه اقتصادی انجام می‌شود. مختاری تأکید کرد: سازمان پارک‌ها در مسیر کاهش هزینه‌ها، افزایش بهره‌وری منابع، و جذب مشارکت بخش خصوصی پیش می‌رود و طرح‌های جدیدی برای بهره‌برداری از فضاهای سبز به صورت اقتصادی و پایدار در دست اجراست.

با حکم معاون خدمات شهری و محیط زیست شهرداری تهران:

سرپرست سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران منصوب شد

با حکم معاون خدمات شهری و محیط زیست شهرداری تهران، عباسعلی نوبخت سرپرست سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران شد. داود گودرزی معاون خدمات شهری و محیط زیست شهرداری تهران، طی حکمی عباسعلی نوبخت را به‌عنوان سرپرست سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران منصوب کرد. عباسعلی نوبخت، دارای دکترای مهندسی منابع از دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی است. او پیش‌تر مسئولیت‌هایی چون معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور و معاونت امور جنگل سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور را بر عهده داشته است. در متن این حکم آمده است:

جناب آقای عباسعلی نوبخت

نظر به شایستگی، تجارب و سوابق ارزنده جنابعالی، به موجب این حکم به سمت «سرپرست سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران» منصوب می‌شوید. بدین وسیله از تلاش‌ها و خدمات ارزشمند جناب آقای علی محمد مختاری در طول دوران تصدی مسئولیت سازمان که با کوشش‌های مجدانه در توسعه و نگهداشت فضای سبز شهر تهران همراه بوده و نقشی بی‌بدیل در ارتقاء سرانه فضای سبز، توسعه بوستان‌ها و تثبیت جایگاه این سازمان به عنوان یکی از ارکان مهم معاونت خدمات شهری ایفا کرده‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌نمایم. نظر به ضرورت ارتقاء سیما و منظر پایتخت جمهوری اسلامی و اهمیت حیاتی فضای سبز در ارتقاء کیفیت زندگی شهروندان تهرانی، انتظار می‌رود در مسئولیت جدید خود به نکات زیر اهتمام ویژه داشته باشید: صیانت و گسترش سرانه فضای سبز در سطح شهر تهران، اتخاذ رویکردهای نوین در مدیریت بهینه آب و توسعه آبیاری هوشمند و کم‌مصرف، ارتقاء بهره‌وری و استفاده از فناوری‌های جدید در نگهداشت و توسعه فضای سبز، جلب مشارکت شهروندان و نهادهای مردمی در حفاظت از فضای سبز و بوستان‌ها، ارتقاء کیفیت نگهداشت در کلیه عرصه‌های سبز شهری، نظارت دقیق و نظام‌مند بر عملکرد پیمانکاران و ارتقاء استانداردهای خدماتی، توسعه بوستان‌های نسل جدید متناسب با نیاز خانواده‌ها و گروه‌های سنی مختلف، تقویت رویکرد عدالت فضایی در توزیع خدمات و امکانات فضای سبز در مناطق مختلف شهر و گسترش محیط‌های فرح بخش و خانوادگی در بوستان‌ها. امید است با استعانت از پروردگار یکتا و در راستای تحقق چشم‌انداز «تهران؛ کلان‌شهر الگوی جهان اسلام» با اتکا به اسناد بالادستی و بهره‌گیری از استعداد و توانمندی کارکنان خدمت شهرداری تهران و ظرفیت‌های تخصصی، موجبات خدمت‌رسانی به شهروندان عزیز تهران را فراهم آورید. رجاء واثق دارم شاهد استمرار مسئولیت جناب‌عالی در سایه تحقق سیاست‌ها و برنامه‌های ابلاغی باشم، توفیقات روزافزون شما را در ایفای کامل مسئولیت محوله از خداوند منان مسألت می‌نمایم.» گفتنی است با حکم شهردار تهران، علی محمد مختاری مدیرعامل پیشین سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران نیز به‌عنوان مشاور شهردار در امور بوستان‌ها منصوب شد.

عملیات احداث پنجمین تصفیه‌خانه محلی در کرج آغاز شد

ظرفیت پساب می‌تواند نقش موثری در حفظ و توسعه فضای داشته باشد و با احداث تصفیه‌خانه حصارک پایین، آب مصرفی فضای سبز موسسه رازی، بلوار ناصر بخت و بخشی از منطقه مهرویلا تامین خواهد شد. رضیان گفت: در راستای مصوبات سومین جلسه شورای حفاظت از منابع آب و کارگروه سازگار با کم‌آبی استان در سال ۱۴۰۴ با همکاری استانداری و با حضور مسئولان و متخصصان حوزه آب، نشست تخصصی بحران آب و آینده فضای سبز شهری با محوریت موضوعی راهکار

حفظ و توسعه فضای سبز شهری سازگار با کم‌آبی، حکمرانی آب فضای سبز شهری و ارتقای تاب‌آوری فضای سبز برگزار شد که نتایج مثبت آن می‌تواند در ارزیابی‌ها و برنامه‌ریزی‌های کلان مدیریت آب فضای سبز اثر گذار باشد. وی اضافه کرد: برنامه‌ها و راهبردهای عملیاتی برای سازگاری و صرفه‌جویی در حوزه مصرف آب فضای سبز شهر کرج محقق شده و استفاده مجدد از پساب به‌عنوان یک منبع جدید و پایدار از مهم‌ترین آن‌ها محسوب می‌شود.

محله حصارک پایین احداث می‌شود و پیش از این هم چهار تصفیه‌خانه دیگر در محلات حصارک بالا، مهرویلا و دولت آباد و خط ۴ حصار به بهره‌برداری رسیده است. این مسئول توضیح داد: ظرفیت هر کدام از تصفیه‌خانه‌ها یک هزار متر مکعب در شبانه‌روز است و از روش بیولوژیکی IFAS در این تصفیه‌خانه استفاده شده است. رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری کرج بیان کرد: با توجه به شرایط خشکسالی‌های اخیر، استفاده از

مدیرعامل سازمان پارک‌های شهرداری اصفهان:

باغ گیاه‌شناسی «ایران‌زاد» با محوریت گیاهان بومی اصفهان احداث می‌شود

آموزشی و تخصصی برای دانشجویان، اساتید و علاقه‌مندان به گیاهان بومی فراهم شود. وی با اشاره به احداث باغ گیاه‌شناسی افزود: این باغ در محل دانشکده علوم و تحقیقات امیرحوزه، واقع در شهرک امیریه احداث خواهد شد و مساحت آن حدود پنج هکتار است، تفاهم‌های اولیه انجام شده است و در حال نهایی‌سازی هستیم؛ طراحی فاز یک نیز انجام شده و به تأیید کمیته فنی رسیده است که امیدوارم به‌زودی تفاهمات نهایی امضا و کلنگ‌زنی این پروژه انجام شود.

مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری اصفهان خاطرنشان کرد: بذری بخشی از این گیاهان را در اختیار داریم، اما گیاه وجود ندارد که در این موارد، همکاران ما در مراکز تولید گل و گیاه، از جمله مرکز محمودآباد، مشغول تولید و تکثیر آن‌ها هستند، تعدادی از گونه‌ها نیز از مراکز خرید و تولید گل و گیاه موجود تهیه خواهد شد و بعضی دیگر با رعایت اصول علمی، از زیستگاه‌های طبیعی خود به این باغ منتقل می‌شود. حق شناس ادامه داد: پس از انتقال، بحث تکثیر به‌صورت جدی دنبال خواهد

مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری اصفهان اشاره به زمان بهره‌برداری از مرکز گیاه‌شناسی با عنوان «باغ اندمیک» یا باغ گیاه‌شناسی «ایران‌زاد» گفت: پیش‌بینی می‌شود فاز دوم پروژه تا پایان سال جاری آغاز و عملیات اجرایی آن در سال ۱۴۰۵ پیگیری شود. مجتبی حق‌شناس در گفت‌وگو با خبرنگار ایمن اظهار کرد: در ایران گیاهان بومی بسیار ارزشمندی داریم که قابلیت تکثیر بالا دارند و در سطح جهانی قابل توجه هستند، اما برخی از آن‌ها در معرض انقراض قرار دارند. وی با بیان اینکه گونه‌های بومی بسیار مقاومی وجود دارد که با شرایط سخت کنونی، از جمله کم‌آبی، خشکسالی و تغییرات اقلیمی سازگاری دارند، افزود: باید رویکرد ما در طراحی و توسعه فضای سبز به سمت استفاده از گیاهان بومی شهر و کشور خودمان و گیاهانی باشد که از لحاظ اکولوژیکی سازگار و از لحاظ زیبایی بصری چشم‌نواز باشند. مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری اصفهان ادامه داد: تحقیقات بسیار گسترده‌ای انجام داده‌ایم که منجر به چاپ کتاب‌های متعددی نیز شده است، آخرین کتاب منتشر شده در این زمینه با عنوان «گیاهان بومی کوه صفه اصفهان» به‌صورت مجلد رنگی و با همکاری سازمان پارک‌ها و اساتید دانشگاه به چاپ رسیده است.

حق‌شناس با بیان اینکه هنوز این گیاهان به‌طور کامل منقرض نشده‌اند، حتی آن دسته از گونه‌هایی که در کشور در حال انقراض هستند، با همکاری مرکز علوم و تحقیقات کشاورزی در حال تکثیر مجدد هستند، گفت: با توجه به نتایج این همکاری‌ها، تصمیم گرفتیم مجموعه‌ای از گیاهان بومی ایران را در قالب یک باغ گردآوری کنیم، باغی مشابه باغ گل‌های اصفهان، اما با رویکردی علمی و تفرجگاهی تا علاوه بر اینکه عموم مردم از آن بهره‌مند می‌شوند، محیطی

حق‌شناس با بیان اینکه هنوز این گیاهان به‌طور کامل منقرض نشده‌اند، حتی آن دسته از گونه‌هایی که در کشور در حال انقراض هستند، با همکاری مرکز علوم و تحقیقات کشاورزی در حال تکثیر مجدد هستند، گفت: با توجه به نتایج این همکاری‌ها، تصمیم گرفتیم مجموعه‌ای از گیاهان بومی ایران را در قالب یک باغ گردآوری کنیم، باغی مشابه باغ گل‌های اصفهان، اما با رویکردی علمی و تفرجگاهی تا علاوه بر اینکه عموم مردم از آن بهره‌مند می‌شوند، محیطی

شیوه‌های نوین مدیریت و نگهداری از فضای سبز در جهان؛ از فناوری هوشمند تا پایداری زیست

استفاده از انرژی خورشیدی

دیوارهای سبز میلان

مهندس محمد باقر قربانی
رئیس اداره آموزش، پژوهش و
تحقیقات
سازمان سیمنا، منظر و فضای سبز
شهری شهرداری قم

گرفته شده‌اند.

نرم افزارهای مدیریت فضای سبز (Green GIS)

سیستم‌های GIS به مدیران شهری امکان می‌دهد تا نقشه‌های دقیق از فضای سبز، نوع گیاهان، نیاز آبی و وضعیت سلامت آن‌ها داشته باشند و تصمیمات نگهداری را بر اساس داده واقعی اتخاذ کنند.

انرژی‌های تجدیدپذیر در فضای سبز

استفاده از انرژی خورشیدی

در پارک‌های مدرن، روشنایی شبانه با استفاده از پنل‌های خورشیدی تأمین می‌شود. این کار علاوه بر کاهش هزینه برق، آلودگی کربنی را کاهش می‌دهد.

باز یافت آب

شهرهایی مانند لس‌آنجلس از سیستم‌های جمع‌آوری و تصفیه آب باران برای آبیاری فضای سبز استفاده می‌کنند. این آب پس از فیلتراسیون در چرخه آبیاری مجدداً مصرف می‌شود.

استفاده از مواد بازیافتی در طراحی فضای سبز

در برخی کشورها نیمکت‌ها و مسیرهای پیاده‌روی از پلاستیک‌های بازیافتی ساخته می‌شوند که علاوه بر دوام بالا، ردپای کربنی کمی دارند.

رویکردهای زیست‌محیطی و اکولوژیک

استفاده از گیاهان بومی

گیاهان بومی سازگاری بیشتری با اقلیم دارند و به آب و کود کمتری نیازمندند. در شهرهای مدیترانه‌ای مانند بارسلونا، گیاهان بومی در طراحی پارک‌ها اولویت دارند.

طراحی اکولوژیک

این شیوه شامل ترکیب اصول معماری، اکولوژی و جامعه‌شناسی شهری است تا فضای سبز نه فقط زیبا، بلکه عملکردی و پایدار باشد.

مدیریت ارگانیک آفات

به جای سموم شیمیایی، از روش‌های طبیعی مانند حشرات مفید (مثلاً کفشدوزک‌ها) یا عصاره‌های گیاهی برای کنترل آفات استفاده می‌شود.

در دهه‌های اخیر، رشد سریع شهرنشینی و بحران‌های زیست‌محیطی موجب شده است که مدیریت فضای سبز شهری به یکی از ارکان حیاتی پایداری شهری تبدیل شود. روش‌های سنتی نگهداری از فضای سبز دیگر پاسخگوی چالش‌های جدید نیستند و استفاده از فناوری‌های نوین مانند اینترنت اشیا (IoT)، سیستم‌های آبیاری هوشمند، هوش مصنوعی، و طراحی اکولوژیک جایگزین آن‌ها شده است. این گزارش به بررسی تازه‌ترین شیوه‌ها و فناوری‌های جهانی در حوزه مدیریت و نگهداری فضای سبز می‌پردازد و در پایان راهکارهایی برای بومی‌سازی این روش‌ها در ایران ارائه می‌دهد.

ضرورت تحول در مدیریت فضای سبز شهری

فضای سبز شهری نه تنها عامل زیبایی شهرها، بلکه یکی از مؤلفه‌های اصلی سلامت روانی و جسمی شهروندان است. با افزایش جمعیت، تغییر اقلیم، و کمبود منابع آبی، مدیریت سنتی دیگر پاسخگو نیست. امروزه شهرهای پیشرو با تکیه بر فناوری‌های هوشمند و برنامه‌ریزی پایدار، توانسته‌اند هزینه‌های نگهداری را کاهش دهند و بازدهی منابع را افزایش دهند.

فناوری‌های نوین در نگهداری فضای سبز

استفاده از اینترنت اشیا (IoT)

اینترنت اشیا با نصب سنسورهایی در خاک، درختان و سیستم‌های آبیاری، داده‌های دقیقی از وضعیت سلامت گیاهان جمع‌آوری می‌کند. این داده‌ها به نرم‌افزارهای مرکزی منتقل شده و تصمیمات آبیاری یا تغذیه گیاه بر اساس آن‌ها اتخاذ می‌شود.

آبیاری هوشمند مبتنی بر داده

در بسیاری از کشورها مانند استرالیا و هلند، سیستم‌های آبیاری به گونه‌ای طراحی شده‌اند که با دریافت داده از سنسورهای رطوبت خاک، فقط در زمان نیاز گیاه اقدام به آبیاری می‌کنند. این روش مصرف آب را تا ۴۰٪ کاهش می‌دهد.

ربات‌ها و پهپادها

پهپادها در نگهداری فضاهای سبز وسیع، برای پایش سلامت گیاهان، کوددهی دقیق و حتی سم‌پاشی مورد استفاده قرار می‌گیرند. در ژاپن و کره جنوبی، ربات‌های چمن‌زن خودران نیز در پارک‌های بزرگ به کار

نمونه‌های موفق جهانی

پارک‌های هوشمند سنگاپور

سنگاپور یکی از پیشگامان استفاده از فناوری در فضای سبز است. پارک "Gardens by the Bay" با بیش از ۱۰۰۰ سنسور هوشمند، وضعیت دما، نور و رطوبت را به صورت لحظه‌ای پایش می‌کند.

کپنهاگ؛ شهر سبز اروپا

کپنهاگ با هدف «شهر بدون کربن تا سال ۲۰۳۰»، شبکه‌ای از پارک‌های متصل به یکدیگر ایجاد کرده که آب باران را ذخیره و مجدداً برای آبیاری استفاده می‌کنند.

دیوارهای سبز میلان و مادرید

دیوارهای سبز علاوه بر بهبود کیفیت هوا، باعث کاهش دمای محیط شهری می‌شوند. ساختمان "Bosco Verticale" در میلان نمونه‌ای از این طراحی موفق است.

تجربه دبی در اقلیم خشک

دبی با استفاده از هوش مصنوعی در سیستم‌های آبیاری و انتخاب گیاهان مقاوم به خشکی، توانسته است در اقلیم بیابانی، فضاهای سبز پایداری ایجاد کند.

راهکارهای پیشنهادی برای کشور ما

- بومی‌سازی فناوری‌ها: استفاده از حسگرها و سامانه‌های آبیاری هوشمند متناسب با اقلیم خشک ایران.
- آموزش نیروی انسانی: تربیت متخصصان در حوزه «فناوری سبز» در دانشگاه‌ها و شهرداری‌ها.
- توسعه زیرساخت داده‌های شهری: راه‌اندازی سامانه‌های GIS و IoT ملی برای مدیریت فضای سبز.
- همکاری بخش خصوصی: جذب سرمایه‌گذاری شرکت‌های فناوری داخلی برای تولید تجهیزات هوشمند آبیاری و سنجش خاک.

در نهایت:

مدیریت مدرن فضای سبز تنها با ترکیب علم، فناوری و آگاهی اجتماعی امکان‌پذیر است. جهان به سمت شهرهای هوشمند سبز در حرکت است و کشور ما نیز با ظرفیت بالای علمی و اقلیمی خود می‌تواند پیشگام این حرکت باشد.

ت محیطی

پارک های هوشمند سنگاپور

نمایی از پارک هوشمند سنگاپور

دیوارهای سبز میلان

پارک های هوشمند سنگاپور

آبیاری هوشمند در هلند

پهپاد در حال بررسی سلامت درختان در یک پارک شهری

منابع:

1. United Nations Environment Programme (2023). "Urban Green Infrastructure and Sustainability."
2. World Economic Forum (2024). "Smart Cities and Green Technologies."
3. FAO (2022). "Water-Smart Irrigation Systems."
4. Singapore National Parks Board (2023). "Smart Park Management Systems."
5. European Commission (2024). "Green Urban Planning in Europe."

۶. شهرداری تهران (۱۴۰۲). *گزارش راهبردی توسعه فضای سبز شهری.*
 ۷. مجتهدی، م. (۱۴۰۱). *کاربرد فناوری های هوشمند در فضای سبز شهری.* انتشارات جهاد دانشگاهی.

■ مدیر هنری و صفحه آرایی: احمد صدیقی
■ دبیر عکس: علی جعفری
■ همکاران این شماره: محمد باقر قربانی
محمد محمودی
امین محمدلو

■ صاحب امتیاز:
سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم
■ مدیر مسئول: پیام جوادیان
■ سردبیر: محمدجواد مختاری

N A R V A N

■ نشریه آموزشی، علمی و خبری سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری قم ■ دی ماه ۱۴۰۴ ■ NARVAN. No.24 ■ شماره بیست و چهار ■ ۲۴

نورپردازی میدان ولیعصر (عج)

المان ورودی جاده اراک

نورپردازی پل انقلاب اسلامی

نورپردازی میدان نماز

تونل نوری میدان دفاع مقدس

تابلوهای نوری بلوار سردار سلیمانی

نصب پلاک شهدا در بزرگراه امام علی (ع)

دیوار نگاره میدان شهید صدوقی

